

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 52, únor 2018

Aktuálně:

**Kapitánská lesní škola VS 2018
Sto let 1. oddílu vodních skautů**

Metodika:

Vztah k přírodě v okolí vody

Sestry a bratři,
je tu zase únor, takový ten měsíc, kdy jaro je ještě daleko a zima dlouhá. Máme po registraci, hlavu plnou plánů na letošní sezónu a také po prezidentských volbách.

Ty trochu rozvířily hladinu emocí. Ukázalo se, že republika je podle různých, docela se překrývajících map rozdělena na něco jako bývalé Sudety, pohraničí, místa s vysokou nezaměstnaností a pak prosperující střed a velká města. Platí to i pro skautské oddíly? Je pražských 1200 korun členského příspěvku na rok v Chomutově moc? Mají oddíly v menších obcích větší podporu nebo naopak menší, protože i přes celkovou konjunkturu státu peněz v rozpočtech na všechno nezbývá? A jak je to s pražskou kavárnou? Je Skautský institut takovou kavárnou? Existuje vůbec něco takového? A co třeba právě roveři a rangers v Chomutově, Karlových Varech, Jeseníku – mají stejné či jiné pohledy na politiku jako ti

z Brna, Prahy či Hradce? Moji kluči přišli s tématem studentských voleb a bavili se o výsledcích mezi sebou na schůzce. Jak na to máme reagovat? Máme se zapojit do diskuze nebo ne? A jak máme probírat politická téma na schůzkách a na kurzech, když je Junák nepolitický? Probírají i u vás alespoň někteří studentské volby? A je lepší mít v rozpisu schůzek pro náctileté na jaro téma na bezpečné surfování po webu a rozpoznávání lživých zpráv na facebooku nebo střelbu ze vzduchovky, plížení, maskování a hod granátem na cíl?

Otázek mnoha a ze svého pražského pohledu neznám na všechny odpověď – proto budu rád, když se i o tom bude v oddílech mluvit, srovnávat názory, poukazovat na zjevné nepravdy, komunikační i jiné fauly, prostě nutit k zamýšlení a to nejen 22. února, Dni zamýšlení, který se kvapem blíží. Mějme na paměti, že jsme nakonec všichni skauti a že bychom měli pracovat ke spojování společnosti tak, jak to skauti umějí – bez nadávek, napříč celou republikou, zdola. A pokud je politiky v nepolitické organizaci již příliš, užívejme si zimních táborů, výprav, budování kluboven a přípravy na vodáckou sezónu. Víte, jak se liší stopy vlka od stop psa? A plní se u vás nové odborky? A co nové experimentální stezky, jsou lepší, než ty předchozí?

Pěkné zimní a předjarní měsíce!
Cedník

FOTO ARCHIV 145. ODDÍLU SKAUTŮ NADĚJE

KLŠVS 2018

5

Rozhovor s Lůčou a Šotkem

7

100 let 1. oddílu VS

14

Příroda v okolí vody

17

Krajský kapitán - Wesa

30

ZPRÁVY Z HKVS

V prosinci se HKVS tradičně setkal v Nymburce na Tortuze. Předvánočního večera se účastní nejen volení členové KVS, krajští kapitáni a nositelé Řádu Stříbrného bobra, ale i řada dalších přátel. Stříbrní Bobři zasedali odpoledne ještě samostatně, aby probrali mj. i nové návrhy na udělení vyznamenání. Byl posunut termín podávání návrhů na udělení Řádu stříbrného bobra za rok 2017 na neděli jarního srazu VS (podrobnosti o vyznamenání viz minulé číslo KP). Po večeři následoval společný program. Cedník představil Vodáckou příručku, která vyšla v listopadu a byla pokřtěna na srazu v Kolíně. Krajští kapitáni a kapitánky nás seznámili s tím, co se v uplynulém roce dělo v jejich krajích. Šotek informoval o přípravách Navigamu 2018, podrobnosti se můžete dočíst v rozhovoru.

Další zasedání HKVS proběhlo na začátku ledna v Praze. Schválili jsme Kapku, která proběhne v letošním roce v Ostravě a pravidla Poháru přístavů 2018, která najdete v příloze, stejně jako pravidla Skare 2018, která se od loňska nemění. Dále jsme probírali podobu výroční zprávy za rok 2017 nebo jarního srazu, o kterém se dočtete v samostatném článku.

Shodli jsme se na tom, že pro vedení vodáckých oddílů dospělých a rodinného skautingu není potřeba kapitánská zkouška, když u suchozemských oddílů stačí zkouška čekatelská (resp. zkouška pro vedení klubu dospělých). Tyto oddíly by měly dostávat výjimku při registraci automaticky, protože v prvním případě na dospělé se při činnosti nevztahují žádné další požadavky na kvalifikaci a u rodin je zas zajištěn dozor rodičů

či rodinných přátel. Záležitost budeme řešit oficiálně, až se bude otvírat Řád vodních skautů, popř. Organizační řád.

Po několikaletém testování a ověřování při Kapitánské zkoušce a Zkoušce vodáckého minima jsme dospěli ke shodě, že je třeba revidovat kompetence KZ i ZVM. U některých bodů bylo třeba vyjasnit formulaci, někde upravit znění, některé body zjednodušit a zejména logicky scelit kompetenční profil tak, jak se v praxi vyučuje, osvojuje a ověruje v logických celcích. Vlastních faktických změn v pojetí KZ je velmi málo (jachting z volitelného do povinného, kajak přidán jako samostatná kompetence). Návrh byl schválen VRJ.

Nezapomeňte si z termíny přepsat termíny akcí do vašich kalendářů!

Kulda

VODÁCKÉ DESETIKORUNY K 31. 12. 2017

V roce 2017 jsme to dotáhli na 56 % z možných vodáckých desetikorun. Nutno ovšem zmínit, že vzrostly i dary za roky 2016 a 2015 na 67 % a 79 %. Takže rozhodně není proč si zoufat – dary nejsou časově omezené a je možné je poskytnout i v dalších letech. Na sklonku roku jsme s jistinou fondu vytvořeného z vodáckých desetikorun mohli pro síť vodních skautů požádat o dotaci na silný závěsný motor pro zajišťování větších akcí na vodě a velký přívěs na přepravu velkých stanů a lodí.

Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem 99YYXXXXX, kde YY je rok a XXXXX je ev. číslo jednotky (pro rok 2018 to u jednotky ev.č. 114.05 bude var. symbol 991811405). V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 9900XXXXX a ideálně roky

Vodácké desetikoruny přijaté v období 13. 12. 2017 až 31. 12. 2017:

ev. č.	Přístav/středisko	částka
114.05	5. středisko Modřany	50 Kč
217.10	přístav Mladá Boleslav	10 Kč

Platby z podzimního Srazu VS

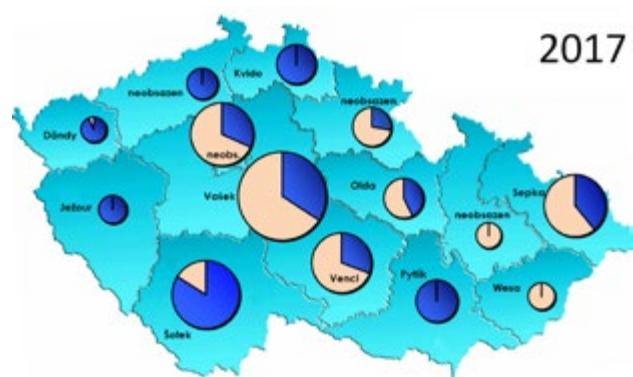
512.01	středisko Jablonec nad Nisou	890 Kč
532.12	středisko Polaris Pardubice	300 Kč

uvést do zprávy příjemci. Příspěvky je možné zaplatit i hotově na srazech kapitánů.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslány v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

Pokud vás i tíží byrokratická stránka věci, jistě váš potěší formulář, ve kterém si snadno objednáte zaslání darovací smlouvy poštou, či platebního příkazu e-mailem: hkvs.cz/10kc

Hvězdář

Stav zaplacených zvláštních příspěvků za rok 2017: Modré pole - příspěvky zaplacené, béžové jsou nezaplacené.

JARNÍ SRAZ VS 2018 - LOUČOVICE

Jarní sraz vodních skautů proběhne 6.–8. 4. 2018 v Loučovicích. Sraz je určen pro všechny skautky a skauty bez ohledu na barvu košile, úroveň skautského vzdělání či funkci od 16 let výše – prostě přijedte!

Registrace na sraz bude probíhat v termínu 12.–26. března 2018.

A na jaký program se můžeš těšit?

V pátek se po zahájení a seznámovací hře podíváme na vaše **oddílová video**. Chceš se inspirovat, co dělají ostatní oddíly? Jakou používají techniku? Jak to pak zpracovávají? Nezapomeňte se pochlubit, tento program záleží hlavně na vás!

Sobotní dopoledne bude věnováno **přípravám Navigamu**. Společně se pojedeme podívat na místo a přípravný tým pod vedením Šotka a Lúči podá potřebné informace a zodpoví vaše otázky. Pro zájemce bude domluvena exkurze na Kovářově, kde si budete moci prohlédnout nově zrekonstruovanou loděnici a kde momentálně probíhá rekonstrukce základny.

Sobotní odpoledne bude tradičně probíhat v duchu poznávání místa srazu. Můžete si vybrat ze tří variant:

Vltava z Vyššího Brodu (Šotek) – sjízd krásného úseku řeky v tomto ročním období ještě bez davů turistů a plovoucích barů.

Geocaching (Bobr) – zaujala členy nebo členky tvého oddílu odbořka Geocacher/Geocacherka? Nevíš, o co jde a co vše je k tomu potřeba? Základní seznámení s geocachingem, výlet do terénu a odlovení pár kešek. Více variant fyzické náročnosti, aby se mohl zúčastnit kdokoliv. Doporučujeme GPS a pro zájemce o výlet do terénu mapu (např. KČT 67 Šumava a Lipno).

Klášter ve Vyšším Brodě – prohlídka cisterciáckého kláštera, který byl založen Rožmberky v roce 1259 a dávno už není určen jen pro mnichy žijící podle řehole sv. Benedikta. Do kláštera je možné jet buď vlakem, nebo návštěvu spojit s příjemnou procházkou.

Zájemci mohou spojit program Geocaching s prohlídkou kláštera.

I sobotní večer bude věnován tématu Navigamu – přivezte s sebou své Navigamové kostýmy a pojďte si společně užít **čínsky motivovaný večírek**.

V neděli nás čekají dva tradiční vzdělávací bloky, ve kterých se můžete těšit na následující programy:

Zdravověda – maskovačka (Fižda, Dáša) – workshop, jak maskovat různá zranění pro oddílovou činnost, závody, akce atp.

Zdravověda – první pomoc (Fižda, Dáša) – první pomoc pro všechny, opakování pro ty, co už dlouho na žádném kurzu nebyli nebo se cítí nejistě.

Výroba kostýmu na Navigamus (Lúčka) – rady a tipy, jak vyrobit kostýmy na Navigamus. Ukázka již vyrobených kostýmů. Můžete přivézt to, co již máte vyrobené a vzájemně si poradit s výrobou.

Lodní komise (Flint) – tradiční jednání o vodáckých závodech atd.

Čeng Che (Vezír) – Kdo byl vlastně Čeng Che? Zajímavosti z jeho života.

Perlorodky (Ondřej Simon z FŽP ČZU) – Proč má někdy ochrana přírody přednost před vodáckými aktivitami?

Chceš jet na sraz, ale máš malé děti a nemáš pro ně hlídání? Přesto se srazu můžeš zúčastnit, podrobnosti najdeš na webu.

Další informace budou průběžně zveřejňovány na stránkách HKVS a na Facebooku.

Těšíme se na Vás!

Přípravný tým srazu VS

Kdy:

6.–8. dubna 2018

Kde:

Loučovice

Registrace:

12.–26. března 2018

Cena:

400 Kč (pro nečleny Junáka je cena srazu navýšena o 240 Kč).

Kontakt:

srazyvs@hkvs.cz

FOTO WIKIPEDIA

KAPITÁNSKÁ LESNÍ ŠKOLA VODNÍCH SKAUTŮ 2018

Chceš se naučit a vyzkoušet si spoustu nových věcí? Chceš poznat nové kamarády? Chceš připravit ke složení kapitánské zkoušky a stát se kapitánem či kapitánkou vodních skautů? KLŠVS je tu právě pro tebe!

KLŠVS je určena především vedoucím oddílů vodních skautů a oddílů, které tráví více času u vody / na vodě / ve vodě, a také dalším zájemcům o prohloubení vodáckých znalostí a dovedností. Vůdcem lesní školy a předseda komise kapitánské zkoušky je Vladimír Kučera – Kingkong a podílí se na ní tým zkušených instruktorů. Po úspěšném absolvování KLŠVS a složení kapitánské zkoušky získáš kapitánský dekret a také Osvědčení o absolvování Kurzu vodní turistiky, akreditovaného MŠMT.

FOTO ARCHIV KLŠVS

TERMÍNY A MÍSTA:

20.–22. 4.

- zahajovací víkend
- Jablonec nad Nisou

18.–20. 5.

- víkend na divoké vodě
- Roztoky u Křivoklátu

22.–24. 6.

- víkend na plachtách
- Seč

10.–19. 8.

- letní běh
- táboreček u Horažďovic na Otavě

27.–30. 9.

- 3 jezy a zkušební víkend
- Praha 3 – Křížek

leden – únor 2019

- závěrečný víkend
- Jablonec nad Nisou

VSTUPNÍ PODMÍNKY:

- dovršený věk minimálně 18 let (před dnem zakončení zkoušky)
- vyjádření vedoucího střediska, ve kterém je uchazeč členem
- uplavat alespoň 200 m a 10 m pod vodou (prohlášení)
- absolvente vůdcovské zkoušky
- ovládání základů vodácké teorie a praxe v rozsahu 4. stupně vodáckých doplnků skautské stezky – <https://vodni.skauting.cz/novinky-2/vodacke-doplalky-stezky-skautu-a-skautek>
- praxe minimálně 1 rok ve vedení oddílu vodních skautů nebo ve skautském oddíle, venujícím se vodním sportům (dokládá se potvrzením vedoucího střediska) – prominutí této podmínky může ve výjimečných případech povolit předseda zkušební komise

FOTO ARCHIV KLŠVS

INSTRUKTOŘI A LEKTOŘI:

Vladimír Kučera – Kingkong
 (příprava a vedení vodácké akce)
 Martin Picek – Silva
 (vodní skauting)
 Dagmar Vencálková – Dáša
 Petr Novák – Zip
 Jiří Buriánek – Plejtvák
 (plavidla poháněná pádly)
 Jana Karaová – Kulda
 (metodika a vedení vodáckého oddílu)
 Jan Fischer – Hvězdář
 (právo)
 Jiří Jelínek – Kolouch
 (plavání)
 Jan Jaroš – Benzín
 (canoistika, jachting)
 David Svoboda – Cedník
 (bezpečnost a záchrana)
 A další lektori

Na zahajovacím víkendu tě čeká jízda na klidné vodě, bazén, kde se budeme věnovat plavání a nácviku záchrany tonoucího, a také jízda na tekoucí vodě s tréninkem v peřejích, podle stavu vody na Kamenici z Jesenného nebo na Jizeře ze Spálova. Chvíle fyzického odpočinku budou naplněny přednáškami.

O víkendu na divoké vodě vyzkoušíš jízdu na kánoi, raftu i kajaku jak na klidné vodě, tak ve slalomovém kanálu obtížnosti WWI až WWII. Druhým stěžejním programem bude záchrana na divoké vodě.

Třetí víkend bude věnován plně oblasti jachtingu.

Letní běh bude stěžejní pro plnění všech zbylých vodáckých aktivit. Čeká tě putování po řece Otavě, potápění, seznámení s některými od borkami a částmi stezek prakticky, zálesácké dovednosti, dále budou zařazena téma mimo okruh kapitánské zkoušky, ale důležitá pro práci v oddíle – např. psychologie a psychohygiena, sexuální výchova v oddíle, první princip v oddíle nebo vodní skauting v zahraničí.

Součástí čtvrtého víkendu bude pomoc se zajištěním závodu

FOTO ARCHIV KLŠVS

Napříč Prahou – přes tři jezy, bude probrána zbývající teoretická látka, dostaneš se opět na plavecký bazén, na kanál v Brandýse nad Labem, napišeš páár testů a absolvuješ páár pohovorů.

Závěrečný víkend bude zaměřen na lyžářské aktivity, teambuilding, další návštěvu bazénu a plesu jako společenského vyvrcholení. Na konci víkendu proběhne slavnostní předání dekretů při slavnostním nástupu.

Těšíme se na tebe!

Tým KLŠVS

<http://kapitanska.skauting.cz>

Přihlašovací formulář

http://kapitanska.skauting.cz/modules/liaise/?form_id=2

Kontakt:

Vladimír Kučera – King-Kong
[\(kingkong@korrig.cz\)](mailto:(kingkong@korrig.cz))

FOTO ARCHIV KLŠVS

FOTO ARCHIV KLŠVS

„TĚŠÍM SE, ŽE SI BUDEME PŘIPADAT, JAKO BYCHOM SE PŘESUNULI DO STŘEDOVĚKÉ ČÍNY A STRÁVILI TAM SPOLEČNĚ NĚKOLIK DNÍ,“ ŘÍKÁ LŮČA ORGANIZÁTORKA PROGRAMU NA NAVIGAMU 2018

Nejočekávanější akcí českých vodních skautů a skautek letošního roku je bezesporu Navigamus 2018. Začátkem června se stovky vodních skautů a skautek sjedou na Lipno, aby společně prožili několik dní plných her, zábavy a setkávání. Jak aktuálně probíhají přípravy na tuto akci? Co řeší přípravný tým? Na co se můžete těšit? Kapitánská pošta vám přináší rozhovor se šéfem akce Lukášem Bícou – Šotkem a hlavní organizátorkou programu Lucií Kolářovou – Lůčou.

Ahoj Lůčo a Šotku, vím, že přípravy Navigamu jsou v plném proudu už nejméně druhým rokem. Jak to aktuálně vypadá, co se nyní řeší?

Šotek: Přípravy nyní běží rychleji a rychleji. A je jedno, jestli se bavíme o programu, zázemí, stravování anebo o zbývajících blocích příprav. Ale je pravda, že nyní je nejdůležitější nalákat maximum lidí na Navigamus jako účastníky nebo členy servis týmu – PTP. Současně s tím smluvně zajišťujeme dodavatele služeb, jako jsou skautské složky SOS, SZS a SVAT, anebo dodavatele jídla či jiných služeb potřebných pro chod Navigamu.

Lůča: Z programového hlediska nyní řešíme přesná pravidla jednotlivých velkých her a pracujeme na doprovodných programech, aby vše bylo tematicky zasazené do motivů Číny.

Jaké je vlastně hlavní téma letošního Navigamu?

Lůča: Tématem letošního Navigamu jsou plavby admirála Čeng Che. Toto téma bylo vybráno z důvodu výročí ztroskotání obřího korábu z admirálový flotily roku

1418. Hlavním důvodem, proč se na Navigamu budeme plavit Indickým oceánem a Pacifikem je fakt, že admirál Čeng Che podnikl mnoho zajímavých plaveb do dalekých krajů a vždy zažíval nejrůznější dobrodružství. Zároveň se nám moc líbilo téma Číny jako takové, které bude rámcově provázet celý Navigamus od výzdoby lodí, stanového městečka až po jídlo.

Kde berete inspiraci pro jednotlivé programy?

Lůča: Inspiraci pro jednotlivé programy hledáme především v knihách a velkým pomocníkem je samozřejmě internet. Někdo nám možná bude po Navigamu vycítat, že program není úplně přesný, co se týká historických událostí. Naši snahou ale je vytvořit takový program, který nás bude všechny bavit, užijeme si ho a

FOTO ARCHIV LUCIE KOLÁŘOVÉ - LŮČI

účastníci během Navigamu budou mít dostatečné množství šancí se vzájemně seznámit a užít si asijskou atmosféru.

Kdybyste měli neznalým čtenářům připravovaný program stručně přiblížit, jak bude zhruba vypadat programová kostra? Bude se něčím zásadně lišit od minulého Navigamu?

Lúčka: Účastníci budou rozděleni na čtyři flotily, které budou pomáhat admirálovi Čeng Che s čínskou zahraniční politikou. Každá z flotil bude mít své domovské město a jejím cílem bude stát se osobní flotilou čínského císaře, což je obrovská čest pro jejich město i pro ně. Hlavními body programu jsou tři velké hry inspirované plavbami admirála Čeng Che. Účastníci Navigamu během těchto her budou získávat pro Čínu poklady z cizích zemí, vozit na audience k samotnému císaři velvyslance, diplomaty a diplomatické zprávy z ciziny a v poslední velké hře se bude vytvářet zoologická zahrada, která byla ve středověké Číně založena a v níž byla exotická zvířata, která admirál přivezl ze svých cest.

Dalším důležitým bodem programu bude „Čínské inspiro“. Inspiro je program, kdy obvykle jednotlivé

FOTO ARCHIV LUKÁŠE BÍCI - ŠOTKA

výpravy připravují předem aktivity, které po určitou dobu provozují pro ostatní. Letos bychom rádi, aby všechny aktivity měly čínský námit. Možné jsou dvě varianty:

1. výprava sama vymyslí program s čínskou tématikou, my ho schválíme a ten si také bude v daném čase provozovat,
2. z našich předem připravených aktivit budeme rozdělovat mezi výpravy.

Je asi všem patrné, že by pro nás bylo mnohem lepší, aby každá výprava rovnou vymyslela sama čínskou aktivitu. Budeme však připraveni i na druhou variantu ;)

Jak už je nyní po zveřejnění druhého velkého úkolu předprogramu jasné, Benátská noc bude spíše Čínská noc. Lodě, které vyplují na noční hladinu, budou osvětleny barevnými světly a lampiony a jistě to bude nezapomenutelná podívaná.

A čím se bude tento Navigamus lišit od minulého? Vše bude čínské. Já osobně si nejvíc na přípravách akce užívám, že vše ladíme do asijského motivu. Téma Číny/Asie na Navigamu ještě nebylo a těším se, že si budeme připadat, jako bychom se přesunuli do středověké Číny a strávili tam společně několik dní.

Již od podzimu probíhá před-

program. Kolik oddílů je do něj zapojeno? Je možné se ještě přidat?

Lúčka: Předprogram je sestavován s ohledem na program, který bude probíhat na samotné akci. Do programu je možné se zapojit kdykoli, jen úkoly, které zašlete po termínu, se nepočítají do bodování předprogramu. Došlé foto a video bude promítáno během akce na pódiu. Předprogram bude sloužit k rozdělení do jednotlivých flotil a také bude samostatně vyhodnocen.

Pokud vás předprogram nezaujme nebo se rozhodnete jej neplnit, podívejte se vždy alespoň na velké úkoly, protože bez nich můžete mít na Navigamu drobné problémy, například budeme po všech vyžadovat osvícenou loď na Benátskou/Čínskou noc nebo jist pomocí hůlek. V současné době je do předprogramu zapojeno přibližně 30 výprav.

Kdo další kromě vás se na přípravách Navigamu podílí – jak na programu, tak na zázemi?

Šotek: Do příprav je zapojen hlavní tým Navigamu, kde většinu tvoří lidé z Opařan, ale snažíme se zapojit maximum lidí z našeho okolí. Věcí k řešení je mnoho a i pomoc s malými úkoly je přínosná pro tým, protože pak se můžeme věnovat těm opravdu důležitým věcem a neodbíhat od nich.

FOTO ARCHIV LUCIE KOLÁŘOVÉ - LÚČKI

Chystáte pro účastníky i nějaká překvapení?

Lůčka: Ano... snad nečekáte, že je prozradím, když je to překvapení. :-) Tiše doufám, že to budou příjemná překvapení pro vás a ne ne-příjemná překvapení pro nás.

Co vám tuto chvíli nejvíce chybí?

Lůčka: Čas. Já osobně bych potřebovala mnohem více času, abych zvládala své pracovní a skautské povinnosti, Navigamus, osobní život a nezbláznila se. :-) Kromě toho by mi hodně pomohlo, kdybychom program dělali v širším týmu a mohli si práci více rozdělit, než jak je to teď.

Šotek: Čas je důležitý, ale chvílemi dochází i odhodlání a vůle. To hlavně, když se z příprav stane spíš skautské politikaření, s čímž jsem předem moc nepočítal. Je vidět, že peníze budou vždy lidi spíš rozdělovat než spojovat. V tuto chvíli jsem se s tím osobně již srovnal a snažím se motivovat i ostatní k maximálním výkonům s tím, že cíl je jasný: zdárný průběh Navigamu.

Z čeho máte největší obavy?

Lůčka: Na určité věci jsem perfekcionista. Mou obavou je, že nebudu dostatečně spokojená s tím, co vytvoříme. Bojím se toho, že oponemene nějaké věci v pravidlech velkých her a ony se v průběhu hraní stanou nesmyslnými. Také se bojím, abychom hry dobrě vymysleli, není to snadné pro tisíc lidí.

Šotek: Věřím ve schopnosti členů týmu i okolí, v rozumné účastníky Navigamu, v přijatelné počasí v průběhu Navigamu a zbytek pak už dopadne dobře :-). A kdybych si měl připouštět obavy, tak by to byly otázky naplnění příjmové strany rozpočtu a pak jen zdraví všech účastníků, za které máme jako organizátoři zodpovědnost.

Na co se nejvíce těšíte?

Lůčka: Na nadšení, že vše na Navigamu klape, jak má.

Šotek: Na Benátskou noc, kterou bych chtěl konečně vidět ze břehu, i když z lodí bude taky pěkná, a pak na konec srpna, kdy chci mít celý Navigamus již uzavřený s pocitem dobře odvedené práce.

Kdy jste se rozhodli, že Navigamus

2018 budete pořádat?

Lůčka: Došlo k tomu úplně náhodou. Na Navigamu 2015 potkal Šotek dvě holky, u kterých si nebyl jistý jménem, což není v jeho případě vůbec divné :-D a ty mu řekli, že prý pořádá příští Navigamus na Lipně. Večer nám to říkal a my z toho měli děsnou legraci a hned začali plánovat, kdo bude mít co na starost. Příští večer Šotek začal znovu o Navigamu 2018 a já tušila, že už se z toho nevyválkneme. Tak se stalo, že slovo dalo slovo a my si řekli, že do toho opravdu půjdeme a z legrace se stala skutečnost.

Šotek: Jak říká Lůčka, bylo to na Seči, když někdo prohlásil, že to Navigamus může být klidně na Lipně. Pak to i Datel potvrdil do regionální televize a to by byla chyba nesouhlasit s minulým organizátorem Navigamu. Takže asi takto snadno se k tomu dá dostat.

Kolik času přípravě Navigamu venujete? Zvládáte kromě nich ještě nějaké další skautské aktivity?

Lůčka: Já za sebe nedokáži říci, kolik je to času. Většinou se sejdeme s Bobinou, mou kreativní

LUCIE KOLÁŘOVÁ – LŮČKA

Jsem kapitánka 213. dívčí oddílu, přístav Třináctka Opařany a vedu družinu skautek. Na Navigamu 2018 mám na starost vše, co se týká programu. Podnikám – mám obchod se zdravou výživou, ekodrogerií a biokosmetikou. Ráda chodím běhat.

LUKÁŠ BÍČA – ŠOTEK

Jsem jihočeský krajský kapitán, který nyní ve svém rodném kraji nebydlí, ale pořád chci, aby to „u nás“ v kraji fungovalo – proto tím kapitánem jsem. Ve zbývajícím čase se věnuji rodině, a to hlavně synkům, kteří nám dělají radosti i starosti. A ten čas, který nyní nezbývá, bych rád věnoval zas vodě a to zejména té tekoucí hodně z kopce, protože tam si vždy vycítím hlavu a odpočinu pohybem.

FOTO ARCHIV LUCIE KOLÁŘOVÉ - LÚČI

manažerkou, a strávíme spolu pěkný večer debatováním a plánováním programu Navigamu. Máme pravidelné schůzky asi od léta a postupně program posouváme pořád dopředu. Dalším skautským aktivitám se nevyhýbám, protože vedu oddíl a aktivně působím u družiny skautek.

Šotek: Zvládám maximálně skautské porady a je jedno jestli na úrovni KRJ a nebo KVS. Stejně se část programu věnuje Navigamu, takže to není úplně mimo to současné hlavní téma mé činnosti. Minulý rok jsme ještě pořádali Kapku u nás v kraji, ale to je taková drobnost, která mi spíš dělá radost, a nevnímám to jako nějakou velkou aktivitu.

Čemu se věnujete v civilním životě a jak to jde s přípravami Navigamu dohromady?

Lúča: Já podnikám. Mám obchod se zdravou výživou v Táboře, až budete mít cestu kolem tak se stavte;). S přípravami Navigamu to jde skvěle dohromady, protože jsem paní svého času a mohu i ledacos dělat v pracovní době, což by jinde byl asi problém.

Šotek: Pracuji v nadnárodní společnosti jako IT konzultant a když naši zákazníci něco potřebují, tak práci věnuji i večery a čas od času i víkendy. Naštěstí jindy mi práce

umožní si přes den zařídit důležité věci pro Navigamus, jako je komunikace s úřady a institucemi, které po večerech a o víkendech

FOTO ARCHIV LUKÁŠE BÍČI - ŠOTKA

nefungují.

Chcete na závěr něco vzkázat našim čtenářům?

Lúča: Buďte trpěliví a omluvte případné drobné nedostatky – je to náš první Navigamus, který pořádáme.

Šotek: Všechno bude parádní, tak jak si Navigamus zaslouží! A když se Vám něco nezdá či dokonce nelibí, tak nám to hned řekněte! Nikdo jiný s tím nic neudělá a my si nějakých chyb či nedostatků vůbec nemusíme všimnout – věci, které jsou nám jasné, tak nemusí být jasné i ostatním.

Děkuji oběma za příjemný rozhovor a držím palce, aby vše dopadlo, jak si přejete!

*S Lúčou a Šotkem rozmlouvala
Kulda*

O VORAŘSKOU HOUŽEV 2018 ZÁVOD SKAUTSKÝCH PLACHETNIC V PRAZE

Týden před SkaRe je ideální čas mít už připravené lodě a otestovat je i s posádkou na menším závodu. Přátelé z Českého Yacht Klubu pro nás letos opět otevírají kategorii skautských lodí, a tak je škoda příležitosti nevyužít. Pro pár posádek budeme mít loď na půjčení.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Termín: 21. (a 22.) dubna 2018

Místo: Vltava v Praze – Podolí pod Vyšehradem, u [Českého yacht klubu](#)

Startovné: 300 Kč za loď

Účastníci: Na každé lodi max. 3 závodníci, vždy minimálně jedna osoba nad 15 let (akce se koná bez omezení plavebního provozu). Při jednotlivých rozjízkách nemusí být celá posádka na palubě, ale účastník může závodit jen za jednu posádku.

Lodě: P550 s plochou plachet max. 7 m², bez přídavných plachet

Přihlášení: do 28. 2. 2018 přes [formulář](#) (jedna přihláška pro více posádek)

Podrobné informace dostanou přihlášení účastníci na začátku března: Závod bude řízen podle ZPJ World Sailing, Soutěžního rádu ČSJ, Plachetních směrnic a vyhlášek ZK a Vypsání závodu. (Zkuste deskovku na jachtařské závody a pravidla z [Kapitánské pošty](#) č. 47, prosinec 2016, str. 14 ;-))

PŘEDBĚŽNÝ HARMONOGRAM

sobota

- 9:00 zahájení přijímání přihlášek
- 9:45 uzávěrka přihlášek
- 10:00 zahájení závodu – u stožáru na koruně hráze
- 10:45 start 1.rozjížd'ky

neděle

- 10:00 start rozjížd'ky druhého dne
- Vyhlášení výsledků a ukončení

závodu na verandě ČYK – čas dle dohody s přihlášenými účastníky.

Možnosti pro účastníky

Je možné zvolit jednodenní nebo dvoudenní účast. V budově ČYK je možné domluvit ubytování na podlaze a uvaření jídla v místním bufetu. Parkování při akci je možné na navigaci přístavního bazénu u ČYKu. Pro několik posádek je

možné sjednat zapůjčení lodi do závodu. V Praze je možné domluvit uložení přívěsů s loděmi na nehlídaných uzamčených dvorech tak, aby se lodě mohly odvézt další týden rovnou na Skare.

Minulé ročníky

[Kapitánská pošta](#) 2017, číslo 49, červen 2017, str. 30

Hvězdář

FOTO ARCHIV 4. PŘÍSTAVU PRAHA

SkaRe 2018

24. SKAUTSKÉ MISTROVSTVÍ ČR V JACHTINGU

27. 4. – 1. 5. 2018 na Seči

Přihlášky do 15. dubna

Místo: vodní nádrž Seč, obec Seč ev.č. 350, Základna přístavu Sedmíčka Pardubice

Poloha základny: na výjezdu z obce Seč, směrem na Běstvina, Pařížov vlevo hned za domovem seniorů.

GPS souřadnice: 48°50'15.443"N, 15°38'19.587"E

Registrace – přihlašování, uzávěrka přihlášek je 15. dubna 2018 ve 20:00 SEČ

- přihlašovat se můžete vyplněním přihlášky na www.skare.scouting.cz

- po vyplnění a odeslání přihlášky s uvedením jména osoby a včetně vyplněné přílohy s přihláškami do jednotlivých závodů a kategorií vám přijde potvrzovací email s cenou, po jejím zaplacení je vaše přihláška uzavřena

- po závěrce přihlášek je možno provést deregistraci pouze s navýšeným účastnickým poplatkem na 100 Kč/osoba a s navýšeným startovním 100 Kč/lod/závod

- po 15. 4. můžete měnit počty účastníků max do 10 % členů a lodí do závodu bez navýšení poplatku a startovného do 26. 4. 2018

FOTO MICHAL PAVLŮ

27. 4. 2018 – Příjezd a ubytování účastníků

Při příjezdu je nutné nahlásit příjezd a počet osob a stanů na registraci – společenská místo.

Poté vám bude určeno místo na postavení stanů.

28.-30. 4. 2018 – Skare – závody mistrovství České republiky skautů v jachtingu Rozjížďky se startují v kategoriích vlcata/světlušky, skauti/ skauty + OPEN žáci, roveři /rangers (do 18 let), oldskauti/oldskautky a OPEN třídové a netřídové.

Na zpestření programu budou připraveny hry na souši a na vodě.

1. 5. 2018 – Závod o Modrou stuhu HKVS, Modrou Stužku a Štít konstruktérů

Závod se jede v úterý. Všechny

kategorie startují dohromady o tři trofeje, Modrou stuhu HKVS pro nejrychlejší loď v cíli závodu, Modrou Stužku pro nejrychlejší P550 se 7 m² plachet a o Štít konstruktérů pro nejrychlejší pramici v cíli.

DOŠLO K UPŘESNĚNÍ VÝKLADU PRAVIDEL NA SKARE 2018:

a) Určování pořadí při předčasném ukončení rozjížďky se upřesňuje tak, že pořadí v rozjížďce se počítá po projetí bójky, kterou určí hlavní rozhodčí a schválí ředitel závodu.

b) Upozorňujeme, že na Skare 2018 bude zakázán držení a požívání alkoholických nápojů i dospělých účastníků v prostorách základny.

c) Bude zpřísněna kontrola vybavenosti lodí i posádek s důrazem

na vhodné oblečení a počasí.

Již na Skare 2017 byla otevřena žákovská kategorie OŽ (žákovské okruhové plachetnice) a kategorie V – volná (P 550 do 12 m² oplachtění). Kategorie bude otevřena, když se přihlásí v termínu do 15. 4. 2018 dostatečný počet těchto plavidel. Pokud by se účastnilo více lodí v jedné lodní třídě (např. OPTIMIST – alespoň 5 lodí ze 2 středisek/přístavů), bude otevřen samostatný závod. Přihlášení budou po tomto termínu informováni o počtu přihlášených a otevření této kategorie v roce 2018.

Třídové skautské plavidlo – loď P550 a libovolná oplachtěná pramice

Kategorie Q – Vlčata a žabičky, min. 4 členové posádky, věk do 11 let, takeláž do 7 m²

Kategorie S – Skauti a skautky, min. 3 členové posádky, věk do 15 let, takeláž do 7 m²

Kategorie R – Roveri a rangers, min. 2 členové posádky, věk do 18 let, takeláž do 7 m²

Kategorie D – Dospělý, min. 2 členové posádky, věk neomezeně,

takeláž do 7 m²

Kategorie V – Volná, min. 2 členové posádky, věk neomezeně, libovolná takeláž do 12 m²

Netřídové skautské plavidlo – OPEN – jakákoli skautská plachetnice (ve vlastnictví skauta nebo přístavu)

Kategorie OŽ – libovolná okruhová plachetnice (Optimist, Kadet, RS Feva) – žáci do 15 let Kategorie OT – libovolná třídová – okruhová plachetnice (podle seznamu ČSJ)

Kategorie ON – libovolná netřídová – jakákoli jiná plachetnice

Věk je určen rokem narození, např. věk do 11 let = nesmí mít 12. narozeniny v roce závodu

Rozjížďky:

Všechny lodě startují v rozjížďkách podle věkových kategorií. Lodě kategorie skautů a skautek budou startovat v samostatných rozjížďkách! Pořadatel si vyhrazuje právo kategorie dospělých přiřadit do rozjížďek kategorií vlčat a žabiček, nebo do kategorie roverů a rangers.

Ceník Skare 2018

Startovné

- Skare 50 Kč/loď/kategorie
- Modrá Stuha 0 Kč/loď
- Účastnický poplatek 50 Kč/os

Ubytování na skautské základně 7. Pardubice

- v budově – pouze 28 míst 50 Kč/os/noc
- ve vlastním stanu 40 Kč/os/noc

Stravování

- Snídaně a studený oběd v přepravce 20 Kč/os/den
- + teplá polévka v poledne 20 Kč/os/den
- teplá večeře 60 Kč/os/den
- na místě bude zajištěno drobné občerstvení, bufet

Kontakty a informace

Veškeré informace pravidla a přihlášky najdete na www.skare.scouting.cz

Hl. pořadatel závodu:

Olda – Oldřich Pešina
e-mail: olda.p@centrum.cz,
tel. 721 585 783

FOTO MICHAL PAVLŮ

STO LET 1. ODDÍLU VODNÍCH SKAUTŮ

1. ODDÍL VS NA ÚVODNÍ VÝPRAVĚ V BŘEZNU 1918

FOTO ARCHIV JUNÁKA

„...Kolem poledne dorazila též druhá skupinka na tábořiště, kde již plápolal oheň a vařila se voda na čaj. Svlékli jsme se, prodělali několik cviků, načež jsme se sli někteří vykoupali do řeky. Po této osvěžující koupeli rádně jsme se najedli, vyfotografovali se ve velice romantické poloze, zahráli si na plíženou, ofotografovali se ještě jednou a odpoledne uteklo jako voda...“

Tak popsal skaut Bazika část úvodního výletu 1. oddílu vodních skautů, který se konal právě před sto lety – 3. března 1918.

PŘEDCHŮDCI

Hybnou silou vzniku 1. oddílu, ale i systematického vodního výcviku byl Josef Rossler Ořovský ml., řečený Pepka, syn zakladatele mnoha sportů u nás, včetně vodního skoutingu. Junáctví se začal věnovat v roce 1913 ve IV. pražském oddíle. O dva roky později dostal lano do pražské Dvojky, vedené Vaškem Jelenem. Ti již v roce 1913 postavili na táboře pramici a spluli s ní z Pelíškova mostu do Prahy. Právě zde Pepka založil roverskou sportovní družinu Bobrů, která se věnovala lyžařství, cyklistice a především vodáctví. Díky silnému zázemí Ořovského rodiny

a napojení na Yacht klub mohl oddíl od počátku využívat lodě, včetně plachtařských.

VODÁCKÁ JEDNIČKA

Na přelomu let 1917/1918 začal Pepka po větším rozšíření vodáckého výcviku v Junáku a spolu se svými přáteli založil I. oddíl vodních skautů. Vůdcem se stal dnes neznámý Dr. J. Macek, ale ten měl spíše symbolickou roli. Hlavním vychovatelem byl právě Pepka. Jak ukazuje dochovaná kronika, Jednička měla v počátcích jen cca deset členů. Velmi brzy složili první členové junácký slib šitý na míru oddílu, kde se mimo jiné dosvědčuje: „Dávám svůj čestný slib, že budu poslušen vůdce – představených a zákonů svého oddílu. Nebudu nikdy reptati proti rozhodnutí oddílu a vůdců.“

Kromě běžné skautské činnosti a pěších výletů uskutečnili i několik cest po Vltavě na lodích Yacht klubu romantických názvů „Václav z Pašiněvsí“, „Burlak“, „Atalanta“ a „Divoká Orlice“. Stejně tak si užívali krásné plachtění pod Vyšehradem na „Bohemii“.

PEPKA - JOSEF RÖSSLER OŘOVSKÝ ML.

ZAKLADATEL 1. ODDÍLU VS

V ROCE 1917

FOTO ARCHIV JUNÁKA

JACHETNÍ VÝCVIK POD VYŠEHRADEM,

1918

FOTO ARCHIV JUNÁKA

JOSEF RÖSSLER OŘOVSKÝ ST.
PŘI KORMIDLOVÁNÍ HAUSBÓTU,
LÉTO 1918
FOTO ARCHIV JUNÁKA

KLUBOVNA - HAUSBÓT POD ZVÍKOVEM,
LÉTO 1918
FOTO ARCHIV JUNÁKA

TÁBOR S HAUSBÓTEM

Až se jaro přehouplo v léto, čekal na Jedničku první putovní tábor, a né ledajaký. J. R. Ořovský st. nechal oddílu postavit velkou plovoucí klubovnu neboli hausbót. Ten ovšem bylo třeba splavit z Týna nad Vltavou do Prahy. Událost to byla náramná a kromě skautů se jí zúčastnili i hosté z řad skautek či členů Yacht klubu. Po několikadenní plavbě zakotvili na čas ve Svatojánských proudech, kde přijímali mnoho návštěv z okolních vsí a táborů. A pak už namáhavá jízda do Prahy:

„...Veliká práce. Veslování, odpirování a koníčkování. Proti větru, po vodě. Všichni se dřou jako psi, pan předseda (J. R. Ořovský st., pozn. aut.) stále rozkazuje, zlobí se, řve a zas je spokojen. Naučili jsme se zacházet s hauseboatem.

Sotva jsme vyjeli, dřina, aby nás to nehodilo proti na druhý břeh, proti Bobřím koupelím. Pak koníčkování. To bylo velmi namáhavé a účastníci si důkladně rozbili bosé nohy. U Buku proti Bobřímu místu musili pro skalní výstupek koníčkovací provazy pustit, popadl nás vítr, na přidi se prováděly přesné rozkazy a už jsme byli na kameni. Tohle je vůbec ohavnost. Rozkazy je dopředu špatně slyšet, a sami

KLUBOVNA - HAUSBÓT VE SVATOJÁNSKÝCH PROUDECH, LÉTO 1918
FOTO ARCHIV JUNÁKA

tam nemohou jednat, poněvadž nevidí, jak se celá loď točí. Tak nás to hodilo na kámen, otočilo kolem něho a pak jsme se zas šťastně dostali k pravému břehu a po krátké přestávce jeli dále koníčkováním..."

Po tomto drsném návratu vše zhodnotili lakonicky: „Bylo to pěkné, ale skautský tábor to nebyl.“ Šlo spíše o propaganční pouť. Na ten opravdový si museli rok počkat. Podzim a počátek zimy už byl ve znamení stabilní činnosti, která krom vodáckého výcviku zahrnovala i lyžařský. Samozřejmostí bylo aktivní zapojení do kurýrní a strážní služby při vzniku republiky.

Psáno pro Skautský svět, další střípky z historie Jedničky příště. Pokud by někdo měl zájem její osud zpracovat podrobněji, rádi poskytneme podklady.

Roman Šantora – Bobo,
vedoucí Archivu Junáka,
Skautský institut

Děkujeme Milošovi Zapletalovi za věnování kronik I. oddílu skautskému archivu, bez něj by tato historie nemohla být nikdy sepsána.

VZTAH K PŘÍRODĚ V OKOLÍ VODY

K důležitým oblastem, ke kterým skauting děti a mladé lidí vychovává, je i vztah k přírodě, u vodáků zejména k přírodě kolem vody. V letošním roce si redakce Kapitánské pošty připravila několik článků na toto téma. V tomto čísle zahájíme úvodním textem, zimní vodou a brzkým jarem.

VODA A JEJÍ OCHRANA

Pro veškeré uvažování o přírodě kolem vody a její ochraně je důležité si nejprve uvědomit, proč je pro nás voda nepostradatelná a proč je zapotřebí ji chránit. Odpočíti lze najít v knížkách nebo na internetu, rozhodně ale neuškodí se nad nimi čas od času sami nebo i s dětmi zamyslet a pokusit se na ně odpovědět společně. Často to nebude jednoduché, protože jediná správná odpověď třeba ani neexistuje. Ale i jen hledání odpovědí a přemyšlení o problémech může pomoci změnit své přístupy, jednání a chování.

Konkrétní otázky mohou být například následující:

- Kolik procent zemského povrchu zaujímá voda? Kolik z toho je voda sladká?
- Co všechno znamená pro člověka voda? K čemu všemu nám slouží?
- Co se děje se stavem vody v současnosti? Proč?
- Jaké jsou důsledky tání ledovců?
- Proč bychom měli vodu jako takovou chránit?
- Co všechno je potřeba k tomu, aby se z užitkové vody stala pitná?
- Proč bychom měli pitnou vodou co nejvíce šetřit?
- Jak může jednotlivý člověk (já, dítě...) přispět k ochraně vody?
- Jak může jednotlivý člověk (já, dítě...) ovlivnit směrem dolů svou denní spotřebu pitné vody?
- Kolik lidí na Zemi má běžně přístup k pitné vodě?

K uvedené problematice existují bohaté zdroje informací (základní například viz literatura), které stojí za to si před diskusí pročist. Zároveň je dobré jít svým svěřencům osobním příkladem v chování a jednání, zkoušet s nimi praktické pokusy, hrát strategické hry a vyhodnocovat je či se společně zamýšlet i nad zdánlivě velmi vzdálenými problémy (např. klimatické změny, oteplování planety, tání ledovců, obnovitelné zdroje energie, lesní hospodaření, povodně a sucha, udržitelný rozvoj a spousta dalších).

VODNÍ EKOSYSTÉMY

Voda je důležitým životním prostředím mnoha živočichů a rostlin. Organismy žijí ve vodních **ekosystémech**, jak přírodních, tak i **umělých**. V našich podmínkách se setkáváme nejčastěji s rybníkem, jezerem, přehradní nádrží, potokem, řekou, studánkou, studnou, močalem apod., ale za hranicemi republiky uvidíme i moře, oceán a další.

Při sledování jakéhokoliv ekosystému lze vypozorovat úzké vztahy mezi jednotlivými vodními

organismy, které se dají schematicky znázornit jako potravní řetězce nebo potravní pyramidy. Potravní řetězec popisuje vztahy mezi jednotlivými druhy v ekosystému (vztah mezi požírajícím a požíraným organismem).

Na začátku potravního řetězce jsou vždy rostliny či jiné fotosyntetizující organismy, které vyrábějí (produkují) organické látky pomocí fotosyntézy z látek anorganických. Na ně navazují býložraví živočichové, kteří se živí pouze rostlinnou potravou. Dále se v řetězcích vyskytují živočichové, kterým slouží jako potrava jiní živočichové. Jsou to predátoři – masožravci.

V přírodě na potravní řetězce navazují řetězce rozkladné. Rozkladači rozkládají organickou hmotu (mrтvá těla rostlin a živočichů) na vodu, oxid uhličitý a minerální látky. Příroda téměř nezná odpady. Například řasa zelenivka ve vodě roste pomocí živin a fotosyntézy, živí se jí perloočka, tu pak žerou ryby, např. perlín a na konci řetězce je dravá štika, která chytá jiné ryby.

Graficky se dají znázornit potravní vztahy (od výrobců až ke konečným konzumentům) a zároveň množství organismů tzv. potravní pyramidou. Pyramida je rozdělena na několik stupňů: nejnižší stupeň tvoří výrobci, tedy zelené rostliny, kterých je nejvíce, méně je býložravců a ještě méně masožravců. Živočichové v každém patře pyramidy využívají jen malé množství energie (asi 10 %) a látek z patra předcházejícího (proto tvar pyramidy).

Vzájemné vztahy organismů ve vodních ekosystémech zajišťují biologickou rovnováhu.

I ve vztahu k vodním ekosystémům lze s dětmi pracovat pomocí otázek a inspirativních úkolů:

- Vyhledej ve svém nejbližším okolí všechny vodní ekosystémy – jsou přirozené nebo umělé?
- Dokážeš na příkladu

rybníka vysvětlit, co je ekosystém?

- Vytvoř několik potravních řetězců z nabídky ekosystému rybník (obrázky + šipky): bakterie, buchanka, bruslařka, člověk, čolek, kachna, kapr, krásnooko, larva komára, larva potápníka, lín, nezmar, nitěnka, okružák, okřehek, pijavice, perlín, perloucha, potápník, pulec, puškvorec, rákos, sinice, skokan, škeble, štika, trepka, vodní mor, vodouch, zelenivka.

- Zaujímá člověk v přírodě funkci predátora, parazita, výrobce organických látek nebo rozkladače?

- Čím může člověk narušit biologickou rovnováhu ve vodních ekosystémech? Znáš nějaké příklady?

- Co můžeš udělat ty pro udržení biologické rovnováhy vodních ekosystémů ve tvém okolí?
- Co by se mohlo stát, kdyby se člověk dál bezmyšlenkovitě

Ekosystém = soustava živých a neživých složek zahrnující všechny organismy na určitém území a v jejich vzájemných vztazích

Biologická rovnováha = schopnost ekosystému udržovat se bez podstatných změn, nebo se vracet po výrazném vychýlení do původního stavu

choval jako neohrozený „pán tvorstva“, žil pouze sám pro sebe a ne přemýšlel o tom, co bude, až tu on sám nebude?

ZIMNÍ VODA

Voda v zimě bývá na mnoha místech zamrzlá, stále častěji ale mnoho toků nezamrzá – to je jednak způsobeno nedostatečnými mrazy a pak také tím, že většina přehradních nádrží vypouští vodu spodem, tj. vodu, která má teplotu okolo 4 °C. Ta pak ohřívá tok pod přehradami. Proto např. Vltava v Praze či Ohře pod Nechranicemi celé nikdy nezamrzají. Teplota vody a zimní období mají vliv samozřejmě i na vodní organismy. Mnoho z nich – např. různé řasy – přežívají v klidových zapouzdřených stádiích, často na dně toků, jiné omezí růst a rozmnožování nebo prostě zamrzou v ledu s upraveným protoplastem, aby jim ledové krystalky buňky neroztrhaly. Jakožto základní článek řetězce jsou řasy důležité i pro ty, co je žerou – ostatní malé živočichy, koryše, larvy hmyzu a ostatní. Proto i oni se většinou nerovnou a zimu přeckávají někde zahrabaní či v klidu. Kolem řek, když se oteplí, můžeme potkat

např. některé předčasně probuzeňné chrostíky, jiný vodní hmyz, např. vážky či šidélka, určitě živá nepotkáme – dospělci na zimu hynou a přezimují ve formě vajíček či larv ve skrytu vod. Některé skupiny hmyzu přezimují ve stádiu dospělce, například potápníci, zahrabaní někde u vody v listí či jiných úkrytech. Tím se dostaváme i k velkým obratlovcům – rybám. Mnoho ryb v našich podmínkách, například kapří ve stojatých vodách, v zimě silně omezí metabolismus, leží na dně v jamkách v bahně. Omezí příjem potravy, někdy i úplně. Proto když na Vánoce milosrdně vypustíme (vystresovaného, poraněného, hladového) kapra do ledové vody, tak mu způsobíme pomalou smrt hladovou, kapr po pobytu v sádkách nemá dost zásob pro přežití zimy. Zimní klid bez potravy ale neplatí pro všechny ryby, jsou některé, které se naopak v zimě rozmnožují (mník jednovousý, pstruh duhový) či jsou normálně aktivní – to platí např. pro mnoho druhů dračích ryb (okoun, štika). V chovných rybnících či při dlouhotrvajících mrazech se pak ryby mohou pod ledem udusit, proto se ty aktivní často shromažďují kolem vtoků či jiných nezamrzlých míst, kde je i rybáři loví. Na mnoha alespoň částečně nezamrzlých tocích můžeme

POLÁK VELKÝ

FOTO HANKA DEJKOVÁ - BOBR

v zimě vidět i zimující tažné druhy ptáků – dobře poznatelný je například polák velký, který kromě přezimování u nás také místy hnizdí. Vodní savci, jako je bobr či nutrie, čile hryžou své oblíbené vrby a ostatní porosty i v zimě a jejich stopy můžeme pozorovat na ledě či na zasněžených březích. Charakteristické jsou také stopy vydry říční, u kterých nechybí i otisk ocasu.

Když ledy začnou s jarem povolovat a na březích slézá sníh, začínají se objevovat i nejranější jarní kvítka – u horských potoků a říček

jsou to hlavně bledule jarní, orseje a bílé či fialové hrozny devětsilu lékařského.

Tak až budete na zimních výpravách či prvních jarních vodách, mějte oči otevřené, pozorujte, odlevejte v ledu či bahně stopy, foťte, co zajímavého okolo vody uvidíte. Zimní výprava zpestřená fotografickou soutěží mívala u dětí velký úspěch a i s mobily se dá hodně nafotit. Redakce Kapitánské pošty čeká na vaše fotografie. Ty nejlepší otiskneme v příštím čísle a autořům pošleme malý dárek!

**Kristýna Králičková – Bublinka a
David Svoboda – Cedník**

Použitá a doporučená literatura – internetové zdroje:

- <http://ucebnice.enviregion.cz/>
- <http://www.hraozemi.cz/>
- <http://www.zmenaklimatu.cz/>
- <http://vitejtenazemi.cz/cenia/>
- <http://www.ekolog.jsemin.cz/>
- <http://www.forumochranyprirody.cz/>
- <http://www.casopis.ochranaprirody.cz/>
- <http://www.rvp.cz/>

ZIMUJÍCÍ KAPR

FOTO MICHAL URBÁNEK

PŘÍRODA OKOLO VODY VE STEZKÁCH

Jednou z oblastí stezek jak pro žabičky a vlčata, tak pro skauty a skautky, je Příroda kolem nás. Některé aktivity jsou na přírodu okolo vody přímo zaměřeny, u jiných lze prostředí vybrat. Většinu aktivit lze plnit už od brzkého jara, nezapomínejte na ně tedy při plánování oddílové činnosti.

2. stupeň Plaveb

- Při procházce v přírodě budu pozorovat libovolného drobného živočicha, do tabulky zapíšu své poznatky (velikost, barva, zvuky, pohyb, obydlí...) a nakreslím obrázek z pozorování.
- Na výpravě budu pozorovat přírodu kolem potoka, řeky, rybníka či jezera. Nakreslím tři živočichy či rostliny, které ve vodě a kolem ní žijí a rostou a které jsem viděl/a. U všech zkusím zjistit jejich jména.

3. stupeň Plaveb

- Najdu si jedno prostředí (např. potok, rybník) a zapíšu si co nejvíce živočichů, kteří zde žijí. Alespoň jednoho nakreslím.

Cesta Země

- Vyberu si nějaké místo v přírodě a pokusím se vypátrat, jak se na jeho vývoji a dnešním vzhledu podílela lidská činnost.

Cesta Vody

- Na táboře nebo na výpravě (v okolí bydliště, na chalupě) najdu čtyři různá prostředí (např. pole, louku, les, rybník). Pro každé z těchto prostředí vymyslím a popíšu jeden příklad reálného potravního řetězce (nejlépe tak, aby do něho byly začleněny organismy, které jsem v daném prostředí pozoroval).

Cesta Vzduchu

- Na výpravě postupně najdu houbu, několik rostlin, bezobratlých (brouků, červů...) a jiných drobných zvířat a určím, co asi žerou, co potřebují k životu, kdo je žere, jaká je jejich role v síti přírodních vztahů a své poznatky představím družině.

Cesta Ohně

- Vyberu si nějaký menší omezený prostor v přírodě (břeh rybníka, velkou louži...). Tento prostor chvíli detailně pozorují a snažím se tam najít co nejvíce organismů. Na základě svého pozorování se pokusím popsat vztahy mezi organismy v tomto omezeném prostoru – co je zdrojem energie pro přítomné organismy, co je čí potravou, jak se bude pozorovaný prostor dál vyvíjet, co ho může zničit.

Čolek a žabka
PLUJÍ PŘES ATLANTIK
2. Stupeň plavby
vodních včíčat, světloušek a žabiček

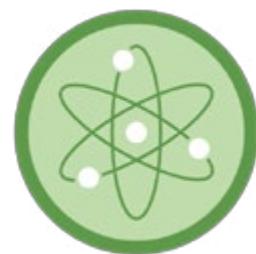

PŘÍRODA OKOLO VODY V ODBORKÁCH

ODBORKA PŘÍRODOVĚDEC/PŘÍRODOVĚDKYNĚ

Pro splnění odborky je třeba si vybrat minimálně 30 druhů organismů (rostlin, hub, živočichů, ...) nebo minimálně 20 objektů neživé přírody (hornin, nerostů, skalních útvarů, zkamenělin, ...). Objekty je možné vybrat podle toho, čemu se chce plnítel odborky věnovat (např. pěvci, dřeviny) nebo podle místa výskytu (např. konkrétní chráněné území, údolí potoka, okolí tábořiště).

Příklady konečného výběru:

- ptactvo v PR Věstonická nádrž
- organismy slepých ramen řeky Moravy
- pobřežní vegetace Vltavy od Stěchovic do Prahy
- invazní a původní druhy v údolí řeky Berounky
- vodní rostliny stojatých vod
- nejběžnější druhy našich tekoucích vod
- druhy vázané na okolí konkrétního rybníka (např. toho u tábořiště)

Úkoly v Dokaž to!

A) Poznávání a pozorování – poznat vybrané druhy, pozorovat je v přirozeném prostředí, pozorování umět zaznamenat.

B) Vyhledávání informací – prohlubovat své znalosti, umět vyhledat správné informace v odborném textu a umět informace použít.

C) Využití znalosti pro oddíl – předat vhodným způsobem své přírodovědné znalosti oddílu.

D) Informační zdroje – vyhledat vhodné zdroje informací, třídit je a později využít, umět pracovat s citacemi.

Odborka dále obsahuje 18 různých úkolů v Ukaž se!, např. podrobné pozorování, účast na odborné exkurzi, zapojení do organizované činnosti, uspořádání přírodovědné akce nebo účast v biologické olympiádě.

ODBORKA EKOLOG/EKOLOŽKA

Ti, kteří by chtěli získat tuto odborku, by měli rozumět vztahům v přírodě, znát základní ekologické pojmy a umět je vysvětlit ostatním. Vše, co znají, by měli umět pozorovat a ukázat na konkrétních příkladech v přírodě. Své znalosti a porozumění by měli umět uplatnit v praxi.

Úkoly, ve kterých se lze věnovat přírodě okolo vody (jako příklad ekosystému si vybereme např. rybník, úsek řeky, mokřad, ...):

Úkoly v Dokaž to!

A) Ekosystém. Na vybraném příkladu vysvětlit a ukázat, co je ekosystém a jaké jsou jeho základní složky. Vysvětlit, co je potravní řetězec + několik příkladů ve vybraném ekosystému.

B) Ekosystémy v mé okolí (= okolí bydliště, tábora...). Přehled o významných typech přirozených ekosystémů, navštívit místa a pořídit o nich záznam. Pro oddíl připravit mapku s informacemi (abiotické podmínky, typ společenstva, druhová skladba, zajímavosti, zvláště chráněné druhy).

C) Bioindikátory. Pomocí bioindikátorů posoudit kvalitu vybrané složky životního prostředí v okolí bydliště nebo tábora (např. obsah dusíku v půdě, kvalitu a čistotu vody nebo ovzduší).

D) Pozorování vybrané populace. Během nejméně jedné vegetační sezóny pozorovat vybranou populaci rostlin, živočichů nebo jiných organismů, popsat prostředí, zaznamenat její vývoj.

E) Vývoj v čase. Během výprav najít v přírodě ukázky těchto jevů: sukcese a její různá stádia, cyklický vývoj přirozeného společenstva, změnu společenstva vyvolanou prudkou změnou prostředí (např. povodeň).

Úkoly v Ukaž se!

6) Pomoc přírodě. Najít např. znečištěný úsek vodního toku, zanedbanou studánku, naplánovat řešení problému a uskutečnit ho.

14) U vody. Připravit pozorování drobných vodních organismů (mikroskopem nebo lupou), určit a vysvětlit jejich roli v přírodě.

15) Povodně. Ve vybraném zaplavovaném území, zjistit, co způsobuje vznik povodní, jak by se jim dalo předcházet či zmírnit jejich následky. Závěry předvést na jednoduchém modelu povodně.

Kulda

AKTUALIZACE OCENĚNÍ MLADÝ BOBR A BOBR

V minulém čísle Kapitánské pošty jste se mohli dočíst o symbolice bobra u vodních skautů, a tedy i o tom, že se pracuje na aktualizaci ocenění Mladý Bobr a Bobr, aby byla propojena s novými odborkami, stejně jako ocenění Lví skaut. Podmínky z roku 1998 byly tedy přepracovány tak, aby byly použitelné pro oddíly pracující jak s novými, tak s tehdejšími stezkami a odborkami, a tady jsou:

FOTO MICHAL PAVLŮ

Splnil od vás někdo podmínky Mladého Bobra nebo Bobra? Jak zažádat o dekret a nášivku?

Ocenění Mladého Bobra a Bobra uděluje Hlavní kapitanát vodních skautů na návrh krajského kapitána či kapitánky, kterým doklady o splnění podmínek předkládá kapitán nebo kapitánka oddílu. Pokud funkce krajského kapitána není obsazena, předloží kapitán/ka oddílu doklady přímo HKVS (mustek@hkvs.cz).

Kulda

MLADÝ BOBR

Podmínky (stupeň odborek dle věku):

1. Splnit podmínky bud' dvou na sebe navazujících stupňů skautské stezky, nebo podmínky I. stupně skautské zdatnosti; včetně vodáckých doplňků.
2. Splnit odborku Plavec/Plavkyně nebo podmínky II. stupně odborky Vodní sportovec (vybírá z odborností Plavání, Potápění, Vodácké sporty, Pramice).
3. Splnit odborku Vodák/Vodačka a jednu další odborku z vodácké skupiny nebo podmínky II. stupně odborky Vodák (vybírat z odborností Kánoe, Kajak, Raft), nebo II. stupně odborky Lodník (vybírat z odborností Plachetnice, Windsurfing, Motorový člun).
4. Splnit jednu odborku z přirodovědecké skupiny nebo podmínky II. stupně odborky Ekolog (odbornost Příroda okolo vody) nebo Světový odznak ochrany přírody Panda (zelený stupeň – se zaměřením na koloběh, znečištění a erozní účinky vody).

5. Splnit odborku Zdravotník/Zdravotnice a Záchranář/Záchranářka nebo podmínky II. stupně jedné z odborností odborek Služba bližním a Duchovní život (doporučeno vybírat z odborností Záchrana, Zdravověda, Průvodcovská služba).

BOBR

Podmínky (stupeň odborek dle věku):

1. Splnit podmínky Mladého bobra a podmínky všech stupňů skautské stezky nebo podmínky II. stupně skautské zdatnosti; včetně vodáckých doplňků.
2. Splnit další stupeň jedné odborky z vodácké skupiny nebo odborky Plavec/Plavkyně (pokud už ji nemám splněnou pro roverský stupeň) nebo III. stupeň jedné z odborností odborky Vodák nebo Lodník splněné při plnění Mladého bobra.
3. Splnit jednu další odborku z vodácké skupiny a jednu z táborské-cestovatelské skupiny nebo splnit tři další odbornosti na úrovni II. stupně (nejméně jednu ze skupiny odborek Vodní sportovec, Vodák nebo Lodník, dále je doporučena odbornost Historie vodních skautů z odborky Historik, odbornost Oprava lodí z odborky Kutil a odbornosti z odborek Poutník a Technik).

4. Splnit výzvu Tři orlí pera.

NAVIGAMUS 2018

5. POSLEDNÍ PLAVBA

O poslední plavbě se vedou spory. Podle většiny vědců šestá plavba trvala od roku 1421 do roku 1422 a poslední v letech 1430 až 1433. Podle Gavina Menziese šlo o jedinou plavbu, při které se flotila rozdělila a navštívila všechny světové kontinenty. Jisté je to, že dne 5. března roku 1421 vyrazila flotila téměř tří set lodí z ústí Žluté řeky. Jejich úkolem bylo navíc rozvézt velvyslance do jejich domovů. Na velkou slavnost, která se konala (tajenka letopočty), je pozval čínský císař, aby Nanking prohlásil hlavním městem Číny. Na oslavě bylo 26 tisíc hostí a podávalo se deset chodů. Velvyslance rozvážela stovka lodí a staraly se o ně konkubíny oblečené v hedvábí a ozdobené karneoly, rubíny, nefryty a diamanty. Bezpečnost zajišťovala milionová armáda. Pokud to porovnáme například s Anglií, tak Evropa vyjde jako chudý příbuzný. Na svatbě Jindřicha V. bylo (tajenka Osmisměrky) hostů a podávala se treska na tvrdém chlebu. Kateřina z Valois v té době neměla

NÁMOŘNÍ VÝPRAVA ADMIRÁLA ČHENG CHE VYRYTÁ DO VZÁCNÉHO KAMENE

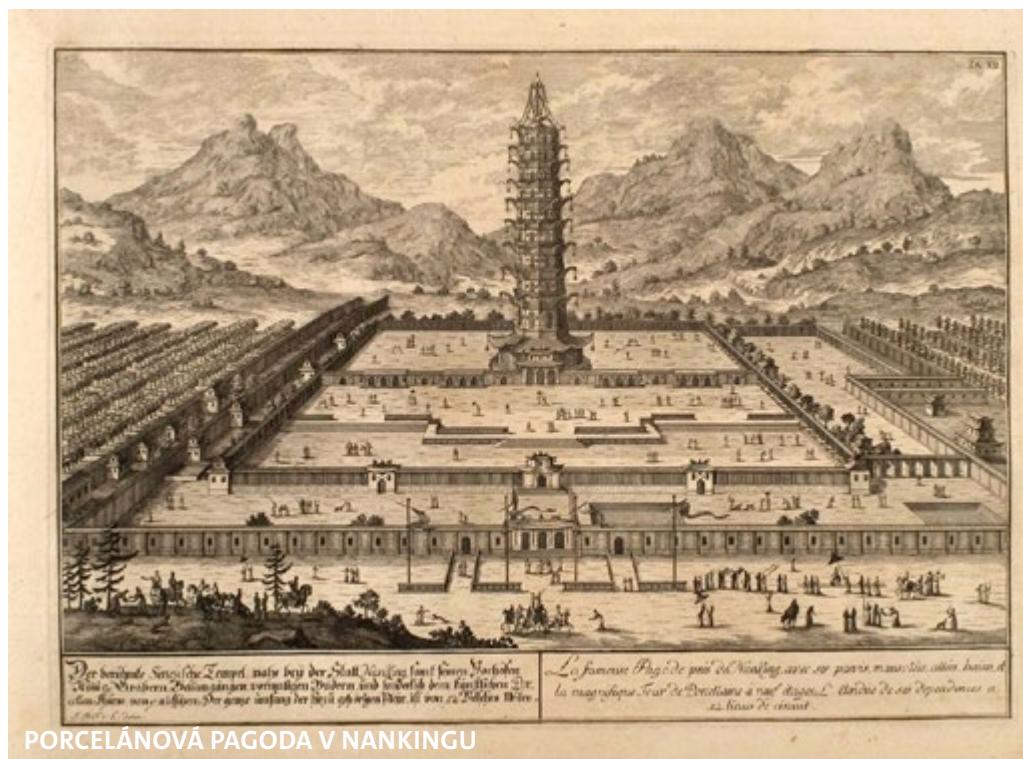
punčochy ani spodní prádlo. Jindřich V. velel pěti tisícům mužů. Když vyhlásil válku Francii, vojsko převezl na čtyřech rybářských lodích, z nichž každá uvezla maximálně sto mužů. Ale vraťme se k plavbě. Lodě pokladů dostaly svůj název podle nákladu, který vezly. Do cizích krajů odvážely tuny čínského porcelánu, hedvábí a lakovaných výrobků. Do vlasti se vracely naložené rohy nosorožců,

slonovinou, želvovinou, kadidlem, drahým dřevem ale hlavně kořením. Kromě toho přivážely živá exotická zvířata, neznámé rostliny a léky. Zvláště ceněná byla ambra, kadidlo, perly a drahé kovy. Když Čeng Che přivezl ke dvoru žirafu, císař ji využil ke svému záměru a prohlásil ji za bájně zvíře (tajenka Slib).

Pošták

SOCHA BOHYNĚ MA-CU VE FUȚIENU

PORCELÁNOVÁ PAGODA V NANKINGU

LETOPOČTY

Z letopočtů nám zmizela některá čísla, zkuste je tedy vyhledat:

- 191A – rok, kdy se u Lipnice konal první skautský tábor v Československu
- 22. B – měsíc, kdy se narodili Robert Baden-Powell a také Olave Baden-Powellová
- C938 – rok, kdy zemřel Antonín Benjamin Svojsík
- 19D0 – rok, kdy byl Junák rozpuštěn nacisty
- E014 – rok, kdy byl Svaz skautů a skautek ČR přejmenován na Junák – český skaut
- 19F5 – rok, kdy byl založen dívčí skauting v Československu

den vám vyjde ve formátu A. B. CDEF

SKAUTSKÝ SLIB

Slibuji na svou (1), jak dovedu (4): sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době, (5) povinnosti vlastní a (2) zákony skautské, duší (3) tělem být připraven/a pomáhat vlasti i (6). (K tomu mi pomáhej Bůh.)

Ve skautském slibu nám vypadla některá slova. Když doplníte uvedená písmena z vynechaných slov, vyjde vám čínské bájně zvíře. Jde o dva výrazy oddělené pomávkou.

(1) 1. písmeno + (2) 3. písmeno + (3) 1. písmeno – (4) 4. písmeno + (5) 4. písmeno + (6) 5. písmeno)

V PŘÍLOZE NAJDETE VYSTŘIHOVÁNKU LODĚ POKLADŮ,
JEJÍMŽ AUTOREM JE BC. JAN ŠEJBL, DIS., DOKUMENTÁTOR,
SBÍRKOVÉ ODDĚLENÍ, NÁRODNÍ MUZEUM, NÁPRSTKOVO MUZEUM
ASIJSKÝCH, AFRICKÝCH A AMERICKÝCH KULTUR

bájně čínské zvíře (viz tajenka Slib)

OSMISMĚRKA - ORGANIZMY

A	E	L	U	D	E	L	B	E	D	L	A
K	K	R	Á	S	N	O	O	Č	K	O	K
N	U	Š	T	Í	R	O	V	N	Í	K	V
A	B	Ch	U	O	T	A	L	B	I	K	A
S	J	A	V	O	R	R	O	E	Š	K	Ch
A	E	I	Ř	U	D	L	K	Z	P	P	U
S	C	I	L	E	Š	Í	N	E	O	S	L
E	Č	Í	S	E	N	Í	Ř	D	O	M	H
V	K	N	V	I	N	E	B	E	L	A	E
O	O	N	L	K	P	Ě	Ž	I	T	Š	K
T	Í	A	E	A	L	Ů	J	Á	L	A	Á
K	M	L	A	K	R	Ů	M	O	Ch	U	M

osmisměrka

Vyškrtejte všechny názvy zobrazených organizmů (rostlin, mikroorganizmů, hub).

Aby se vám lépe určovaly, jsou seřazeny podle abecedy a je u nich uveden jejich druhý název (většinou druhové jméno). Po vyškrtnutí všech názvů zbyde tajenka, která se čte po řádcích.

Správné odpovědi 4. dílu: početní úkol – Indie, transpozice – plachty lugrového tvaru, latina – vydra

POLSKÁ WARTA - IDEÁLNÍ ŘEKA NA PUŤÁK

Vzhledem k situaci na mnohých českých řekách v létě není na škodu se poohlédnout v zahraničí, kde nás místo přeplněných dražích kempů mohou čekat příjemná táboryště na pastvinách a místo spousty lodí z půjčoven a opilců v kempech pohoda a klid s ojedinělými rybáři. Pro rodinno-benjamínkovský puták jsme potřebovali řeku, která bude mít v létě vodu,

bude rozumně dostupná, s minimem jezů, nebude moc divoká, ale zároveň trochu poteče. Tohle všechno splňuje polská Warta. Na Wartě sice operuje několik polských půjčoven, ale většina místních jezdí jen jednodenní úseky, takže je sice běžné potkat další vodáky, ale zdaleka jich není tolik jako u nás a jezdí jen za pěkného počasí (drželi jsme průměr jedna

FOTO MARTINA ZÝKOVÁ

Warta na tle rzek Polski

parta denně).

Vyrazili jsme v sestavě 11 dospělých, 8 dětí (6 benjamínek a 2 do dvou let) a pes, jeli jsme na osmилodích. Velmi brzy se ukázalo, že pro děti předškolního věku není nutná vlastní sedačka v lodi, protože většinou chtějí být na háčku ve dvojici a pohodlně se tam vejdu.

FOTO MARTINA ZÝKOVÁ

DALŠÍ INFORMACE:

Warta – <http://oldskauti.cz/8-14-srpna-2015-warta>

Pilica – Kapitánská pošta 02/2016

Vodácká příručka (D. Svoboda ed.) – str. 235

CHARAKTER ŘEKY

Koryto je většinou písčité (občas kameny a občas bahno), na břehu pláže, občas mělčiny, docela často malé peřejky. Voda byla čistá a koupaní přijemné. Za celý týden bylo 9 jezů, z toho 3 nesjízdné s nutností přenášet:

- 673,1 Leg – stavidlový, zcela nesjízdný, 150 m nad jezem vpravo přepad téměř bez vody, jeli jsme hlavním korytem vlevo, těsně před jezem přenášení vpravo, cca 50 m
- 664,4 Zakrzowek Szlachecki – klapkový, zcela nesjízdný, 300 m před jezem vp odbočka do jezera, z jezera náhon do elektrárny, přenášení vl. cca 100 m, horší přístup k vodě pod jezem (šikmý hladký beton)
- 650,2 Wazne Mlyny – larsenky + kamenný zához, po prohlédnutí sjeto v singlu středem s naváděním (z koruny jezu) do ideální trasy
- 620,0 Dzialoszyn – pevný, kolmý, z drobných bet. prefabrikátů, vpravo náhon a stavidla, většina vody, 600 m před vlevo přepad, jízda vp kanálem, 80 m před ramenem vlevo a přetáhnout přes jez
Přístup do města lépe 200 m nad jezem vpravo, nábřeží pro vodáky, lze i 100 m pod jezem vl, nad mostem, písek + altánek
- 600,4 Zalecze Wielkie, ZHP – sjízdný kamenitý stupeň, pod ním vracáky, lze trénovat nájezdy do proudu
- 588,7 Kmion – pevný jez + kamenný zához, rozdělený ostrovem, v levém rameni hrana jezu nižší – víc vody, sjeto v singlu středem po prohlédnutí
- 582,8 Lykowe – stupeň s vracáky, možno jezdit
- 575,0 Kajdas – zbytky jezu sjízdné, nad jezem jednotlivé larsenky těsně pod hladinou, špatně viditelné
- 560,1 Konopnica – zdemontovaný nebo nedostavěný zbytek nějakého klapkového nebo bubnového, sjeto středem 2. pole od levého břehu s naváděním mezi larsenky, krátký válec, na hrani ve třetinách polí jednotlivé larsenky – nejsou vidět!!, na spádové desce ocelové trny

POLSKÁ ŘEKA WARTA**úsek:**

Bobry – Burzenin (136,6 km)
8 dní plavby (po asi 25 km je Sieradz, kde je i nádraží)

kilometráž:

http://www.lodzkie.pl/files/turystyka/WartaiPilica_gotowa.pdf

vodočty:

<http://monitor.pogodynka.pl/#station/hydro/151180120>

Nedaleko obce Bobrowniki jsou vápencové jeskyně (Rezerwat przyrody Węże), které určitě stojí za návštěvu, přístup je volný. Nutností je dobrá čelovka a vhodné je mít s sebou oblečení na umazání od bahna. Do největší jeskyně je vstup z altánku uprostřed náhorní plošiny. My jsme tu strávili půl dne, ale klidně by se tu dalo být celý den, zejména na dvoutýdenním puťáku.

TÁBOŘENÍ

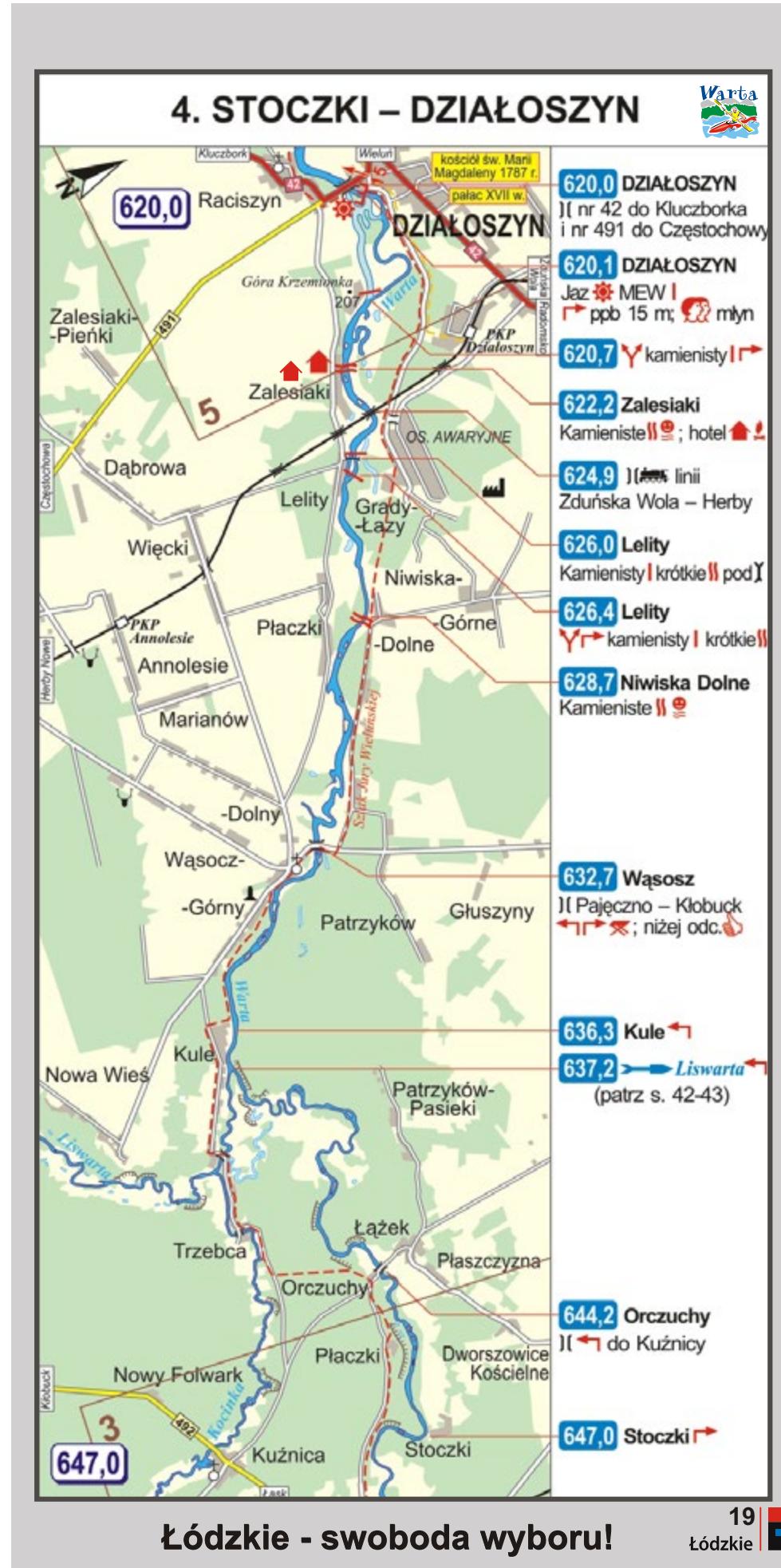
Tábořit lze kdekoliv volně bez problémů, jeli jsme s bagáží, takže jsme dostupnost tábořišť autem neřešili, ale rybáři k řece auty jezdí,

FOTO VÁCLAV PERLÍK

FOTO JANA KARAOVÁ - KULDA

takže i s doprovodným vozidlem by to určitě šlo. Krajina je celkem obydlená, není tedy problém od-kudkoliv dojít s kanystry pro vodu (občas jsme nabrali vodu při pro-jízděni vesnicí, abychom to večer nemuseli řešit). Vařili jsme na ohni a nakupovali každý 2.-3. den, v kaž-dé obci bývá minimálně obchůdek s potravinami (čím větší obce, tím větší obchody a jejich počet). Ob-chody lze najít v Google mapě, do Dzialoszyna je nákupních možnos-tí málo (my jsme nakupovali v Pru-sicku).

DOPRAVA Z PRAHY

Část výpravy jela autem, část vlakem. Tam jsme jeli lehátkovým vozem přes noc do Zawiercie, a pak dvěma osobáky do Czestochowé a Bobrů. Na místě jsme byli po sed-mé ráno, od vlaku je to k řece asi 300 m. Auto s vlekem jsme nechalí v Bobrech. Zpět jsme jeli auty do Sieradze, rychlíkem do Czesto-chowé a osobákem do Zawiercie, odtud přes noc lehátkovým vozem do Prahy.

Kulda a Kuba

FOTO VÁCLAV PERLÍK

FOTO JANA KARAOVÁ - KULDA

FOTO MARTINA ZÝKOVÁ

FOTO JANA KARAOVÁ - KULDA

KRAJSKÝ KAPITÁN ZLÍNSKÉHO KRAJE

Ahoj Weso, na začátek bys mohl prozradit něco o sobě...

Jmenuji se Petr Veselý, ale snad již od základní školy se mi říká „Wesa“, zkráceně podle příjmení. Dokonce mi tak už říkají i v zaměstnání. V průběhu let přibylo W dvojitě, zřejmě aby to správně četli i v zahraničí, pravý důvod si nepamatuji. Pocházím z Uherského Hradiště v srdci Slovácka a po poměrně dlouhých studiích na VUT v Brně a několika doktorandských

stážích jsem se domů opět rád vrátil. A to nejen díky našemu oddílu Kormorán, který funguje ve středisku Psohlavci, ale také díky své lásce k folkloru a tradicím. Sušohaj stále svobodný, a když je příležitost, rád vyměním oddílové radosti i strasti za hudbu, tanec a zpěv. Kdysi to byla těžká volba mezi dráhou tanečníka Hradišťanu a kormidelníkem posádky. Obojí se naplno dělat nedalo a oddíl nakonec zvítězil.

Jak ses dostal ke skautingu? A proč zrovna vodní skauti?

Jako dítě „Made in Czechoslovakia“ jsem se ke skautingu dostal hned při jeho po revolučním obnovení. Se spolužáky jsme byly předtím asi rok v družině jisker a na jednou jsme byli skauti. Jako děti třetí třídy jsme to moc nevnímalí, kamarádi byli stejní a naše činnost v podstatě taky, díky vedení střediska, které fungovalo na skautských principech v rámci možností po celou dobu. Bavit mě zpočátku zejména duch zálesáctví a dobrodusství v přírodě. Pak jsme měli jednou společný tábor s vodákům oddílem, a to se mně stalo osudným. Dostal jsem nabídku pomáhat u posádky „Mořští vlci“ jako kormidelník. Náš původní oddíl se pomalu rozpadal, tak jsem po prázdninách přijal modrý kroj. Ve 14 letech to pro mě byl úplně nový svět, plavby po Moravě, stejně starí kamarádi, dokonce i kamarádky, jelikož šlo o oddíl koedukovaný, k tomu cimrmanovský humor a neodmyslitelná vůně polyesteru CHS 109, který se míchal v poměru 100:3:0,5 tisíc a jedna bublinka, pěkně do zelená, ale zase ne moc. To se vám spolu s broušeným laminátem, jak se trefně říká, prostě dostane pod kůži.

Co tě motivuje k tomu, být aktivním skautem i v dospělosti, když už to není jenom „blbnutí“ s kamarády, ale přibyly i nějaké ty „povinnosti“?

Jak voda v Moravě plynula, přišla doba let studentských. Někde jsem se doslechl, že existují srazy vodních skautů a něco jako kapitánská zkouška. Zaujalo mě to a přihlásil jsem se na obojí. Zprvu se mně moc nechtělo vyrazit sám „do světa“, ale s odstupem let jsem za tento krok velmi vděčný. Byl to svěží vítr do plachet a jeden z impulsů vytrvat. Potkal jsem na těchto akcích spoustu fajn lidí a přítel na celý život. Člověk pozná, že je

FOTO ARCHIV PETRA VESELÉHO - WESY

FOTO ARHVIV PETRA VESELÉHO - WESY

součástí velké skautské rodiny lidí s podobnými zájmy, zkušenostmi a také starostmi. To společné sdílení je důležité a hřejivé na duši zároveň. Díky LŠVS jsem se dostal také k velké lásce – k jachtingu. Zpočátku mě přišlo trochu vtipné, že mně učí plachtit o pět let mladší holky z pardubické Sedmičky, ale jsem za to také moc rád. S přiblížně stejnou partou jsem pak absolvoval i nstruktorskou lesní školu, kterou vedl Vulkán. Děkuji vám všem. Na základě těchto zkušeností se podařilo obohatit činnost našeho oddílu, kdy jsme k jízdě na kánoích a pramici přidali také plachtění. Rád bych zde také zmínil své dlouholeté přátelské vztahy s Eskadrou Ostrava, za které jsem více než rád. Padli jsme si do oka už hned na prvním srazu v Praze, kde jsem jako samotný vodák někde od východu byl ve značném oslabení. Prostě jsme si se „Severní Moravou“ rozuměli. A tak jsem díky tomuto přátelství poznal Slezskou Hartu, svou „životní srdcovku“, kam již přes deset let jezdíme s oddílem plachtit a táborit, a také Mazurská jezera. Co dodat: „bardzo fajny kolektiv.“

Co se ti na skautingu líbí?

Můj skautský život se tedy utvářel a stále utváří v několika rovinách, které jsou vzájemně propojeny. Jedná se o domovský oddíl, vodní skauting obecně a podporující či inspirující skautské osoby blízké. Rád bych tímto zároveň i odpověděl na otázku, proč jsem stále skautem a co mě motivuje k další činnosti. Jednak je to právě tento prožitek, trvalá kamarádství a společné zážitky, které vám nikdo nevezme. Ve srovnání s „běžnými civilisty“ je můj život díky skautingu mnohem více barevný, pestrý a nebojím se říct i smysluplnější. Člověk si jinak vází, díky zkušenostem z puťáků, táborů a života v přírodě vůbec, výdobytků moderní doby a vnímá to důležité – žít v souladu s přírodou. Také se naučí postarat se sám o sebe, ale i o druhé, dále pak zodpovědnosti a důslednosti, každý má možnost vyzkoušet a rozvíjet různé činnosti a vybrat si ty, které ho baví a ve kterých je dobrý. Také onu otevřenosť, snahu poznávat a rozvíjet se. Vznikají tak pro život důležité hodnoty, ke kterým se člověk stále vrací jako k pevnému

základu. Toto je také myslím směr, který stále může skouting dnešnímu světu nabídnout. Cítím také vděk za předané zkušenosti svých vůdců a krásné prožitky, a snažím se na oplátku zase vytvářet možnosti prožít to samé i další, mladší generaci. S párem lidmi v oddíle občas rádi diskutujeme a uvědomili jsme si právě onu krásnou „kontinuitu“, kdy se dokážeme spolu i přes různé názory, vzdělání, postavení batit, a to napříč generacemi, a tím se navzájem obohacovat. Máme ve středisku oddíl oldskautů, kteří se pravidelně scházejí a hrají na kytary. Jako mladí jsme si z toho trochu utahovali, ale cím jsem starší, tak to vnímám jinak. Spíše obdivuju, že se i přes různé životní strasti stále smějí a dělají si ze sebe sstrandu jako malí kluci. Dokonce se snaží držet krok s dobou a moderní technikou. Trochu to pak boří mýty o zatrpklých důchodcích sledujících jen akční letáky. A to je pro mě další motivaci a velkým pozitivem. Pokud je člověk obklopen správnými lidmi – přáteli, nemá se čeho bát.

Jak moc jsi aktivní v domovském oddíle nyní?

Oddíl Kormorán jsem převzal v roce 2007 a vedu ho dodnes. Většinu času trávím bohužel spíše administrativní činností. Dále pomáhám kormidelníkům s výcviky, organizuju tábor a vodácké aktivity. To mě baví. Také se snažím se držet naši bárku takříkajíc po hromadě, být stmelujícím prvkem. Někdy je to těžké a opravdu demotivující, zejména díky dnešní komunikaci. Čím více slov padne, tím je výsledek méně jistý. Trendem je bohužel nemít na nic čas a spíše si vybírat z široké nabídky, než něco sám vytvářet. Naštěstí mám silnou oporu ve svých dvou věrných zástupcích, pak ve starších členech – kteří jsou sice různě vzdálení, ale vracejí se zpět a v neposlední řadě taky v kuchařském duu, dnes už vlastně skoro triu. Díky tomuto týmu „Kormorán veterán klub“ je v zátoce naší stále ještě „živo“.

A jak ses dostal k funkci krajského kapitána?

V roce 2017 jsme se s Vulkánem tak dohodli. Tato role je trochu kuriózní v tom, že pomineme-li oddíl oldskautů v Kroměříži, jsme jediným vodáckým oddílem v kraji.

Takže mé fungování v této pozici je spíše formální a vztahuje se v prvé řadě na činnost oddílu. Nicméně bych rád do budoucna posílil povědomí o vodních skautech v našem kraji například pořádáním společného závodu na vodě, nebo možností základního výcviku pro zájemce z blízkého okolí.

A jak se daří tomuto jedinému vodáckému oddílu v kraji?

Počátky oddílu se datují někdy kolem roku 1975. Máme poměrně stabilní členskou základnu, v průměru kolem 65 členů. Oddíl tvoří 4 posádky a jsme oddíl koedukovaný. Fungujeme v suchozemském středisku Psohlavci s dobrým zázemím a tradicí. Zpočátku byla naše činnost zaměřena na plavbu na kánoích, později přibyla pramice a v posledních letech také plachtíme. Naším snem je oplachtění pramice a stavba vlastní menší plachetnice. Dále je naše činnost zaměřena na klasické skautské činnosti. V rámci střediska pomáháme s organizací zimního závodu – Rikitanova memoriálu, tradičního plesu a jarního Jamboree, dále pak ve spolupráci s městem ekologického festivalu TSTTT, oslav osvobození apodobně. Z vodáckých aktivit je to

otvírání a zavírání Moravy, splutí Jihlavy, Moravice a především letní tábor. Pro mladší členy organizujeme tábor na Slezské Hartě a pro starší putovní tábory. Dříve to byly klasické puťáky po českých řekách, v posledních letech jsme pořádali i kombinovaná putování – část pěší, část vodácká. Vloni jsme byli poprvé také na Skare. V čase vánočním je to pak rozdávání betlémského světla a amatérské divadlo pro děti – Vánočáš a pro starší promítání fotek z cest.

Přijedte nás navštívit, rádi vás v našem kraji přivítáme. Můžeme nabídnout přespání na naší klubovně, výlet po Baťově kanále nebo po četných cyklostezkách. Máme zde také řadu kulturních památek (Velehrad, hrad Buchlov, památník Velké Moravy) a z největších uher-skohradišťských akcí je to pak Letní filmová škola a zářijové Slavnosti vína.

Chtěl bys něco vzkázat čtenářkám a čtenářům Kapitánské pošty?

Dobrý vítr do plachet!

Děkuji za příjemný rozhovor!

S Wesou rozmlouvala Alča

FOTO ARCHIV PETRA VESELÉHO - WESY

PETR VESELÝ – WESA (38)

oddíl Kormorán, Uherské Hradiště

Krajský kapitán Zlínského kraje

Mám rád vodácké aktivity a jachting, ale sem tam vyrazím i do hor. Rád cestuji a poznávám nové kraje a lidi.

MOKRÉ DĚJINY ZEMÍ KORUNY ČESKÉ XXXX. - NA SEVER

Admirál Wilhelm von Tegetthoff si vysloužil svou prestižní zeměpisně-špionážní plavbou a hlavně vítězstvím u Helgolandu a Visu vděčnost vídeňského dvora, čest přivézt z Mexika tělo popraveného císařova bratra a stát se velitelem rakousko-uherského lodstva. V této funkci podnikl studijní cesty po Evropě a USA, na nichž získal také poznatků, že se roku 1870 rozhodl raději rezignovat. Dvůr mu to odpustil a pojmenoval po něm právě dokončenou parní fregatu Admiral Tegetthoff určenou k expedici Arktidou.

Hrabě WILCZEK

Propagátorem a zejména sponzorem výpravy byl hrabě Johann Nepomuk Wilczek, bohatý potomek významného šlechtického rodu. V mládí se dost nudil, proto podnikl cestu do Ruska, na Krym a Kavkaz. Během té slavně prohrané války s Pruskem r. 1866 se přihlásil jako dobrovolník do rakouské armády a hned po skončení konfliktu se vydal na cesty Afrikou. Afrika však v té době již byla poměrně dobře prozkoumána (a hlavně rozparcelována mezi evropské mocnosti), hrabě tedy stejně jako mnozí tehdejší geografové upřel zrak na sever. Výhrou by bylo objevení

severovýchodního průjezdu (neboli námořní cesty do Ruska) nebo dosažení severního pólu. Vyprovokoval tedy vídeňskou Akademii věd k založení příslušného výboru, ale peníze a vhodné muže musel shánět sám. Vedl předběžnou expedici do Barentsova moře, aby na Nové zemi založil základnu se zásobami potravin a uhlí.

KARL WEYPRECHT

Hlavní výprava Tegetthoffu měla dva velitele, kteří se kupodivu pohádali až několik let po jejím uskutečnění. Carl Weyprecht narozený v Hesensku vstoupil roku 1856 jako kadet do rakouského

válečného námořnictva. Vedl si dobře, byl i vzdělávacím důstojníkem na tréninkové lodi Hussar, pod admirálem von Tegetthoff se účastnil vítězných bitev s Itálií a dosáhl hodnosti poručíka řadové lodi I. třídy. Začal se zajímat o polární expedice a v r. 1870 se setkal s Juliem von Payer, příštím druhým velitelem výpravy. Julius Johannes Ludovicus von Payer se narodil v Teplicích (přesněji v Šanově) v rodině penzionovaného důstojníka. Z rodinné tradice vystudoval kadetku u Krakova a vojenskou akademii ve Vídeňském

JULIUS VON PAYER

EDUARD OREL

Novém Městě. I on si vysloužil ostruhy ve válečných střetnutích s Itálií, hlavně se však věnoval alpinismu. Během let 1865–1868 zmapoval velkou část Alp a vystoupil na více než 100 vrcholů, z toho bylo 43 prvovýstupů. Proto získal místo ve Vojenském zeměpisném ústavu a později mu byla nabídnuta účast na polární výpravě Tegetthoffu jako velitele saní, tedy výprav mimo palubu lodi. Jako dalších 22 členů expedice byli vybráni

zástupci z celého mnohonárodního rakousko-uherského státu. Dalšími důstojníky byli poručík Gustav Brosch (Brož) z Chomutova a praporčík Eduard Orel z Nového Jičína, lodním lékařem Maďar Julius Kepes, strojníkem Čech Ota Kříž z Pačlavic na Kroměřížsku, loďmistr a tesař byli Chorvati, dva horolezci-lovci a kuchař byli Rakušané, harpunář byl Nor z Tromsø, mezi zbylými námořníky byl i topič Josef Pospíšil z Přerova. U osmi tažných psů nebyla národnost zaznamenána.

Výprava vyplula 13. června 1872 z Bremerhavenu, v norském Tromsø doplnila zásoby a pokračovala ledovými poli k Nové zemi, které dosáhla 3. srpna. Pak 12. srpna zakotvila u velké kry, kde posádka začala trénovat psy v tažu saní a páni důstojníci se tu setkali s hrabětem Wilczkem, jenž se na kutru Isbjørn vracel od severního břehu Nové země, kde budoval sklad potravin.

Když se lode 21. srpna 1872 oddělily, Tegetthoff beznadějně zamrzl v ledu a od té chvíle více než rok jen driftoval. 1. listopadu 1873 spatřila posádka dosud neznámý ostrov. Na počest sponzora výpravy jej pojmenovala Wilczkův a celé souostroví pak podle svého císaře Zemí Františka Josefa. Další půlrok strávili u jeho pobřeží, jelikož loď z ledu nedokázali vymanit. Zároveň uspořádali tři výpravy na saních, které postupně zmapovaly celé souostroví.

Po návratu z jedné z výprav zemřel Ota Kříž. Vypukly u něj kurdeje stejně jako u některých dalších členů posádky, ačkoliv na lodi měli dostatek citronové šťávy a čerstvou stravu si doplňovali lovem tuleňů, ledních medvědů a ptáků. Ke kurdejím se Otovi navíc přidala ještě otevřená tuberkulóza. Důstojníci a posádka mu uspořádali důstojný pohřeb do jedné skalní rozsedliny. Aby jeho tělo nevyhrabali medvědi, zasypali je velkou hromadou briket a na kříž upevnili tabulku s nápisem: *Zde odpočívá Otto Krisch, strojník rakousko-uherské severopolární výpravy, zemřel 16. března 1874 na lodi Admiral Tegetthoff, 29 roků stár.*

GUSTAV BROSCHE

POHŘEB OTA KŘÍŽE NA WILCKOVĚ OSTROVĚ

OPUŠTĚNÍ LODI ADMIRAL TEGETTHOF V ROCE 1874

Na další přezimování na lodi zamrzlé v ledu daleko od rezervní základny nebyly zásoby ani síly. Weyprechtt s Payerem se tedy v květnu 1874 rozhodli dosáhnout Nové země na třech člunech vlečených

na saňových podvozcích. Šlo to tak pomalu, že se posádka ještě několikrát pěšky vrátila k lodi pro zásoby. V srpnu konečně trochu popukaly ledy a výprava spustila čluny na vodu. Dostala se k Nové zemi

OZNÁMENÍ O NÁVRATU V NOVINÁCH

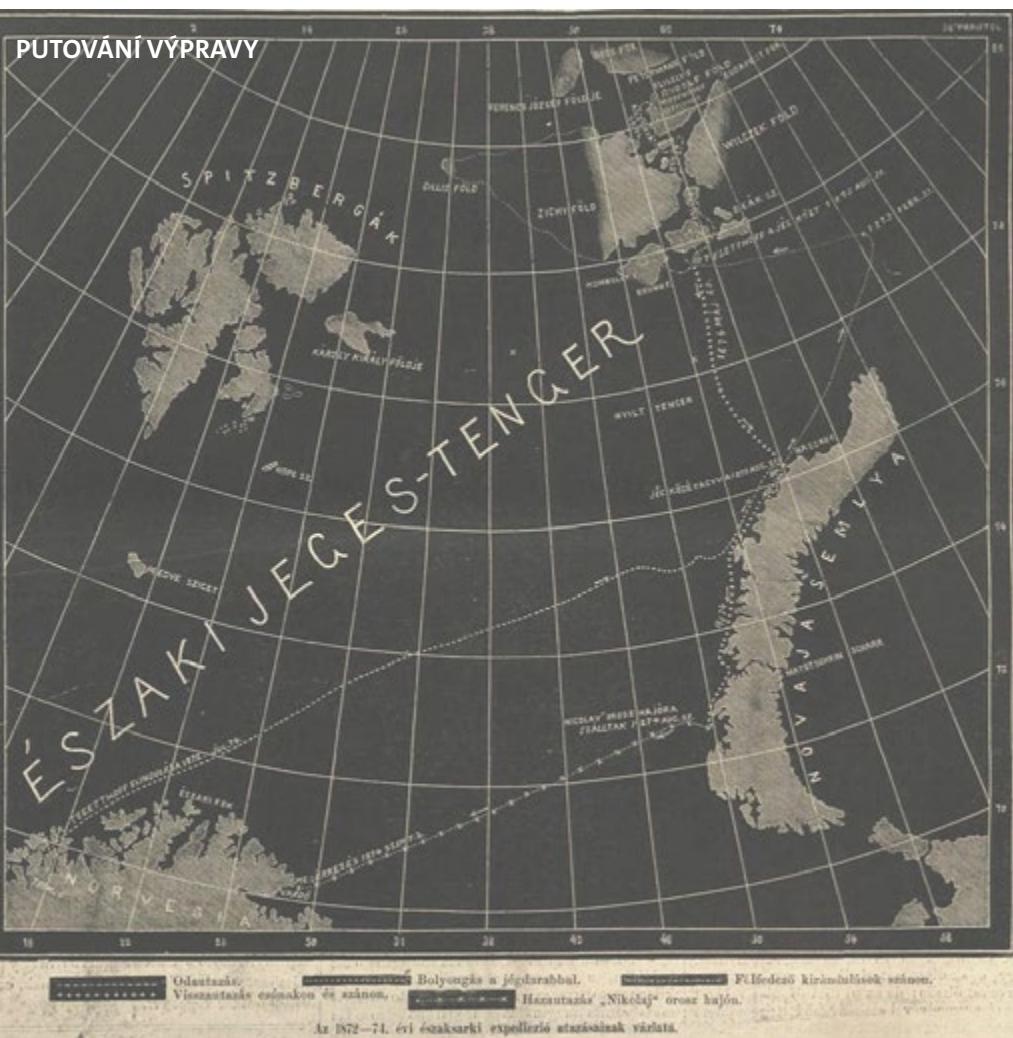
a podél jejího břehu se plavila k jihu, kde ji u Britvinova mysu vzal na palubu ruský škuner Nikolaj. Dovezl ji do norského Vardø, odkud se poštovním parníkem dostala do Hamburku.

Oběma velitelům a duchovnímu otci výpravy Wilczekovi se po návratu dostalo státních vyznamenání a slávy. Weyprecht r. 1875 na setkání německých vědců ve Štýrském Hradci a r. 1879 na mezinárodním kongresu meteorologů v Římě vyslovil základní principy arktického výzkumu, navrhl založení stálých arktických základen a je považován za jednoho ze zakladatelů systematického dobývání Arktidy. Zemřel však již r. 1881 na tuberkulózu.

Hrabě Wilczek se stal r. 1875 prezidentem Rakouské geografické společnosti podporující výstavbu meteorologických stanic navržených Weyprechtem. Na vlastní náklady jednu vybudoval na ostrově Jan Mayen. Až do zániku Rakouska-Uherska byl členem panské sněmovny. Zemřel r. 1922.

Payer se nesmířil s názorem ostatních, že výprava vlastně svůj účel nesplnila. Vystoupil

PUTOVÁNÍ VÝPRAVY

z rakouských služeb, odstěhoval se do Frankfurtu nad Mohanem, kde zde a později v Paříži studoval malířství. Vytvořil velký cyklus pláten věnovaný polární expedici nejen své, ale i té neúspěšné vedené sirem Johnem Franklinem. Usiloval o malířskou výpravu ke Grónsku, ale při získávání prostředků na ni tak úspěšný jako hrabě Wilczek nebyl. Peníze nesehnal, naopak prodělal a zemřel téměř nemajetný r. 1915.

Gustav Matouš Brosch byl po návratu několikrát povyšen a do penze v r. 1904 odešel s propůjčenou hodností viceadmirála. Na polární výpravu nezapomněl, přednášel o ní a přednášky shrnul pod názvem Rakousko-uherská polární výprava pod Weyprechtem a Payerem (německy ovšem).

Eduard Orel tak úspěšný nebyl. Během výpravy byl ceněn jako výtečný a odvážný střelec, který navíc uměl péct výtečné rohlíky a moučníky. Po opuštění lodi však onemocněl sněžnou slepotou, která mu trvale pokazila zrak (jemu, střelci!). Byl sice vyznamenán a povyšen

do rytířského stavu, ale až do své smrti v r. 1892 se živil jako účetní, železniční úředník nebo správce zámku.

Ota František Kříž, jediná oběť výpravy si vedl deník, který již roku 1875 publikoval jeho bratr Anton v německém překladu. Denními poznámkami doplňuje líčení Payerovo.

"30. 8. 1873:

Ve 2 1/2 hodiny odpoledne náhle objevujeme v severovýchodním směru ve vzdálenosti asi 30 mil novou zemi, které hned dáváme jméno Země Františka Josefa a přidáváme trojnásobné hurá s čísí v ruce. Protože ji můžeme sledovat daleko na sever a na západ, zaměřujeme ihned nejvyšší vrchy a nejvýčnělejší mysy. Ach, není-li blažený a povznášející pocit, po 11 měsících, v nichž se skrývaly tak těžké události a zážitky, konečně opět můžeme vidět a pozdravit zemi, i když neobydlenou. Protože tato dosud neobjevená země a bude veledůležitým úspěchem dosaženým naší výpravou, je naše radost a vzrušení v této chvíli všeobecné a stěží popsatelné."

V rodných Pačlavicích má Ota Kříž pomník.

Mofdjiniš Kříž.

OTO KŘÍŽ

Země Františka Josefa se svými 191 ostrovů je nejsevernější částí Evropy (leží jen 920 km od severního pólu). Dodnes nese platné názvy dané Weyprechtovou a Payerovou expedicí (Wilczekova země, Rudolfův ostrov, Brožův ostrov, Brněnský mys...). Protože se jednalo o soukromou expedici, součástí Rakouska-Uherska se souostroví nikdy nestalo.

Vezír

(ze zdrojů wikipedia.cz a Lidé a Země)

Příště: Vrchol a konec CaK Mariny

POMNÍK OTA KŘÍŽE V PAVLAČICÍCH

TERMÍNKA

- 6.–8. 4. 2018 – Jarní sraz VS – Loučovice u Lipna
 20.–22. 4. 2018 – KLŠVS – zahajovací víkend – Jablonec nad Nisou
 21.–22. 4. 2018 – O vorařskou houžev – jachetní závod ČYK v Praze
 27. 4. – 1. 5. 2018 – Skare – Seč
 11.–13. 5. 2018 – ČLK SEALs – úvodní víkend – Ploučnice
 13. 5. 2018 – Kotorský závod – Liberec
 15. 5. 2018 – Navalis – Praha
 18.–20. 5. 2018 – KLŠVS – víkend na divoké vodě – Roztoky u Křivoklátu
 26. 5. 2018 – BsB regata – Brandýs nad Labem
 2. 6. 2018 – Meandry, mimoňské pádlo – Mimoň
 7.–10. 6. 2018 – Navigamus – Lipno nad Vltavou
 22.–24. 6. – KLŠVS – víkend na plachtách – Seč
 10.–19. 8. 2018 – KLŠVS – letní běh
 17.–26. 8. 2018 – ČLK SEALs – letní běh – Zahájí – Hněvkovice
 17.–26. 8. 2018 – ČLK Námořní akademie – letní běh
 25. 8. – 1. 9. 2018 – Lodní tesař – Seč
 14.–16. 9. 2018 – VikingRace
 27.–30. 9. 2018 – KLŠVS – zkoušební víkend – Praha
 28. 9. 2018 – Napříč Prahou – přes tři jezy
 5.–7. 10. 2018 – ČLK Námořní akademie – podzimní víkend – Mimoň
 6. 10. 2018 – Jablonecká regata – Jablonec nad Nisou
 13. 10. 2018 – Orlický pětitriatlon – Hradec Králové
 2.–4. 11. 2018 – ČLK SEALs – zkouškový víkend – Nymburk – Tortuga
 9.–11. 11. 2018 – Podzimní sraz VS – Plzeň
 16.–18. 11. 2018 – ČLK Námořní akademie – závěrečný víkend – Plzeň

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

ČÍSLO 52, ÚNOR 2018

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete svůj e-mail na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

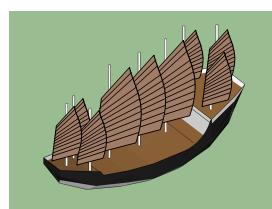
Do tohoto čísla přispěli: Jan Fischer – Hvězdář, Jakub Kara – Kuba, Jana Karaová – Kulda, Kristýna Králičková – Bublinka, Oldřich Pešina – Olda, David Svoboda – Cedník, Roman Šantora – Bobo, Alena Vršková – Alča, tým KLŠVS, Vladimír Cvrček – Vezír, František Pospíšil – Pošták, přípravný tým srazů VS

Fotografie uvnitř čísla: Hana Dejmeková – Bobr, Josef P. Halda, Jana Karaová – Kulda, Michal Pavlů, Václav Perlík, Michal Urbánek, Martina Zýková, archiv Junáka, archiv KLŠVS, archiv Lůči, archiv Šotka, archiv Wesy, archiv 4. přístavu Praha, archiv 145. oddílu skautů Naděje, Wikipedia

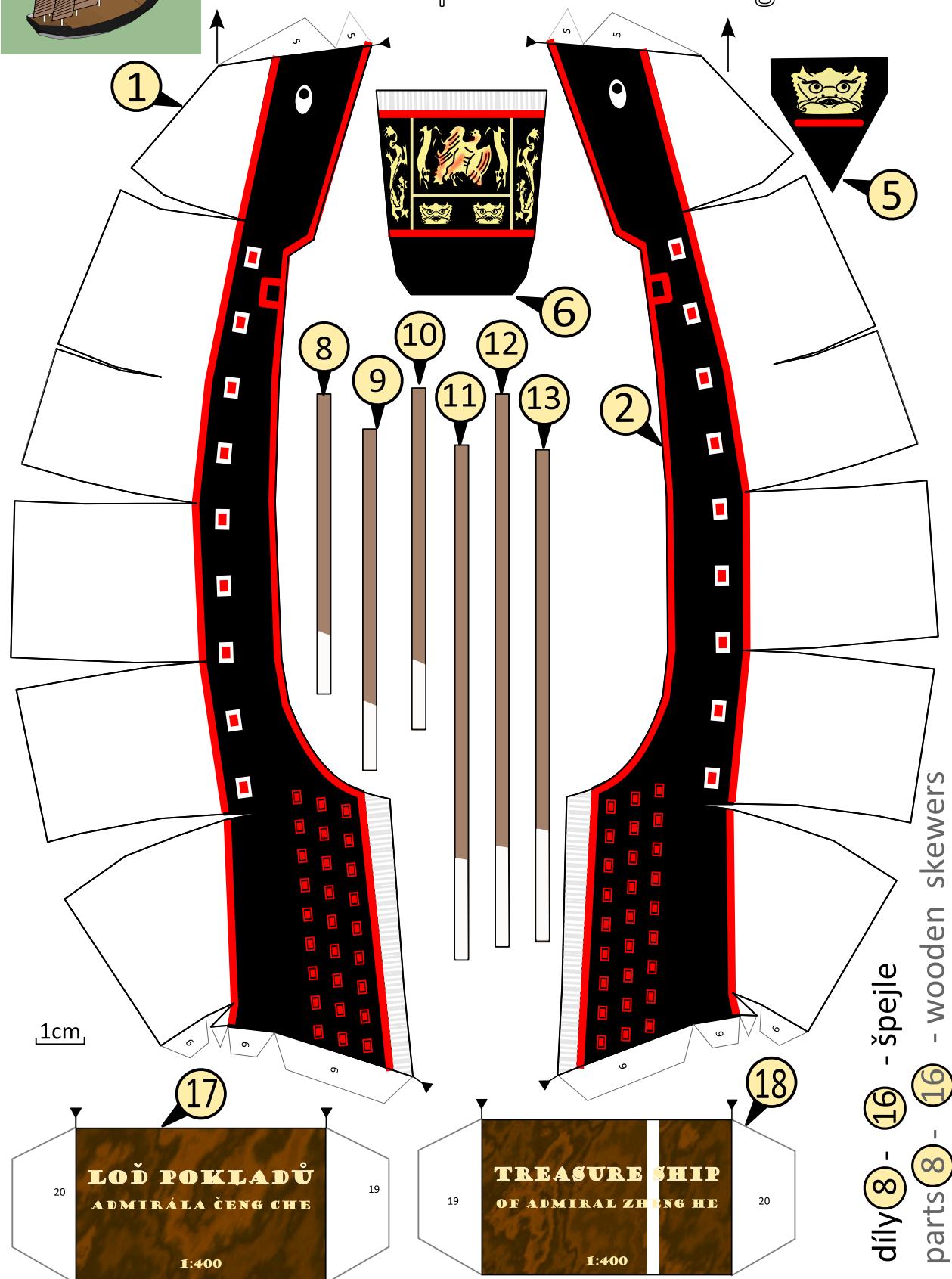
Foto na titulní straně: Archiv Junáka

Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů

Korektury: David Svoboda – Cedník • **Sazba:** Michal Pavlů

Lod' pokladů admirála Čeng Che 1:400 Treasure ship of admiral Zheng He 1:400

1/3

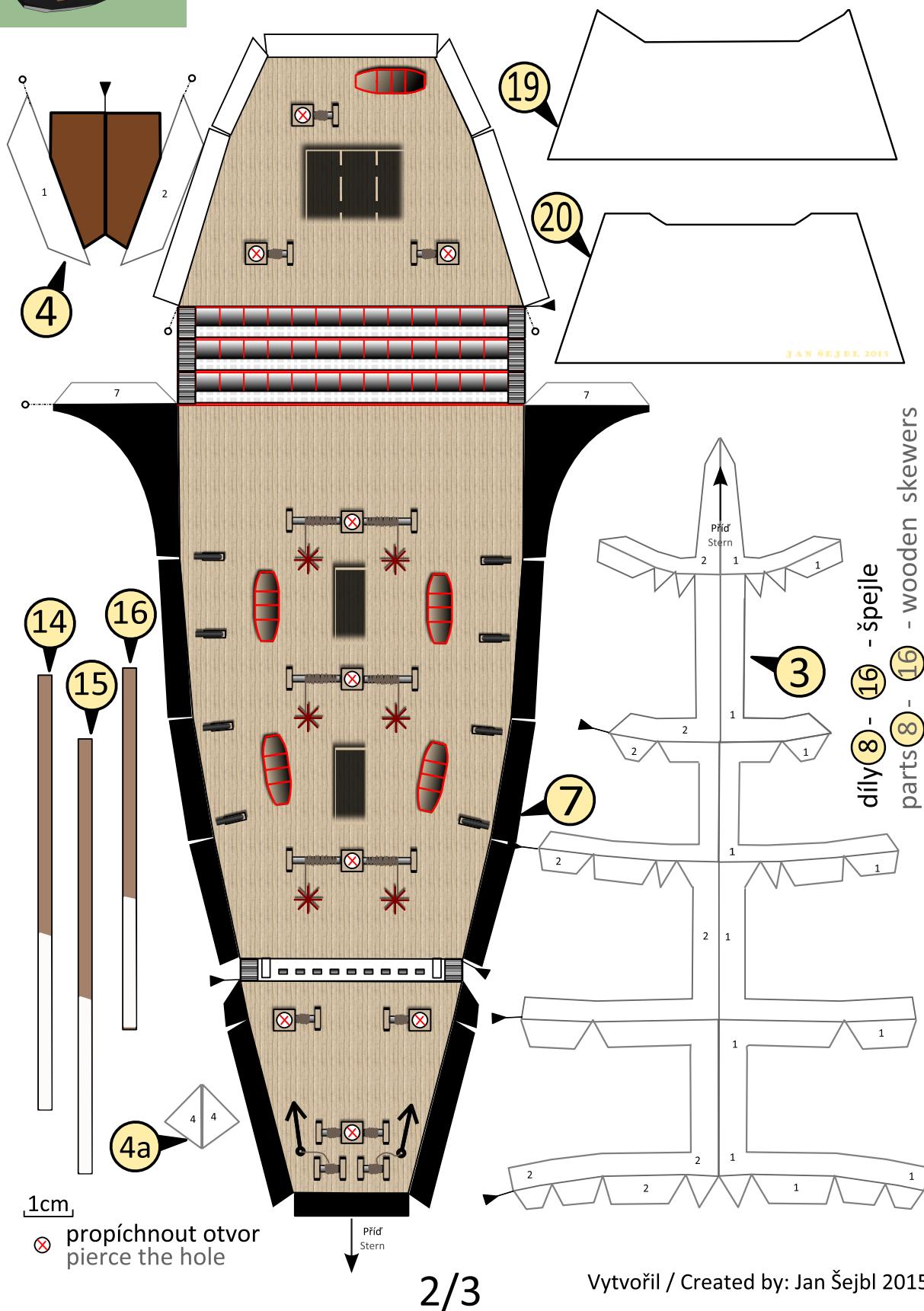
Vytvořil / Created by: Jan Šejbl 2015

A perspective view of a traditional wooden sailing vessel, likely a dhow or similar, shown from a low angle. The hull is dark brown, and the upper structure features several large, light-colored sails with prominent wooden masts and rigging.

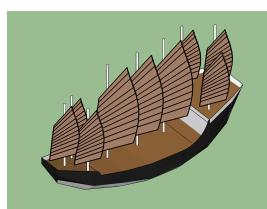
Lod' pokladů admirála Čeng Che 1:400

Treasure ship of admiral Zheng He 1:400

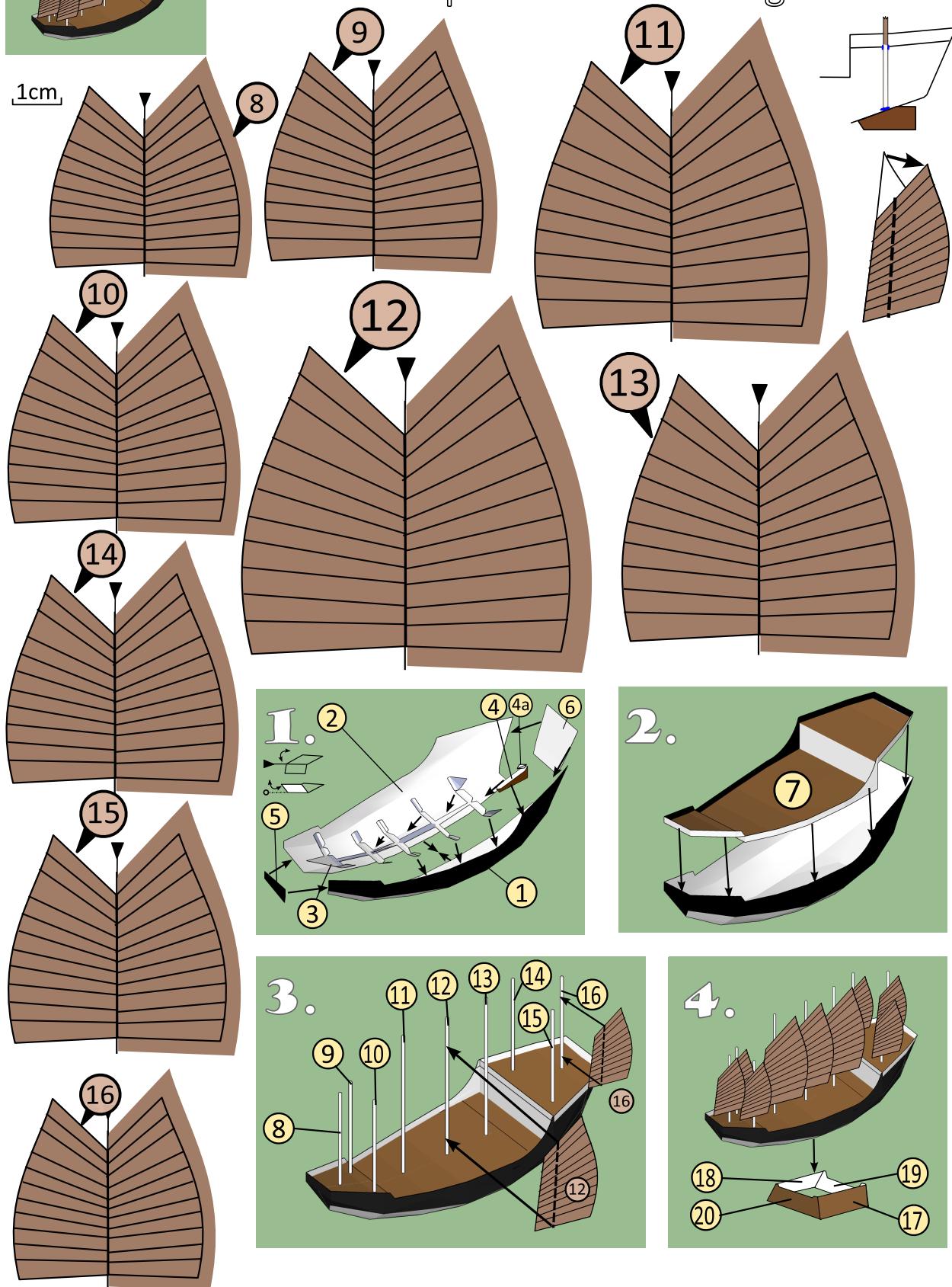
2/3

Vytvořil / Created by: Jan Šejbl 2015

Lod' pokladů admirála Čeng Che 1:400

Treasure ship of admiral Zheng He 1:400

3/3

Vytvořil / Created by: Jan Šejbl 2015

Pravidla skautské regaty

Skare

schválena HKVS dne 26. 1. 2017
technická novela ze dne 5. 2. 2017

Došlo k upřesnění výkladu pravidel na Skare 2018:

- a) Určování pořadí při předčasném ukončení rozjíždky se upřesňuje tak, že pořadí v rozjíždce se počítá po projetí bójky, kterou určí hlavní rozhodčí a schválí ředitel závodu.
- b) Upozorňujeme, že na Skare 2018 bude zákaz držení a požívání alkoholických nápojů i u dospělých účastníků v prostorách základny.
- c) Bude zpřísňena kontrola vybavenosti lodí i posádek s důrazem na vhodné oblečení a počasí.

1. Skare

1.1. Mistrovství republiky vodních skautů v jachtingu

Tento závod se jede na trati klasického jachtařského trojúhelníku.

1.2. Modrá stuha HKVS

Cílová plavba pro libovolnou plachetnici.

2. Třídy a kategorie

2.1. Třídrové skautské plavidlo

Loď P550 alibovolná oplachtěná pramice.

Kategorie Q – Vlčata a žabičky

min. 4 členové posádky, věk do 11 let

libovolná takeláž, max. 7 m² plachet, povinná schopnost snížit na 5 m²

Kategorie S – Skauti a skautky

min. 3 členové posádky, věk do 15 let

libovolná takeláž, max. 7 m² plachet, povinná schopnost snížit na 5 m²

Kategorie R – Roveři a rangers

min. 2 členové posádky, věk do 18 let

libovolná takeláž, max. 7 m² plachet, povinná schopnost snížit na 5 m², libovolný balon

Kategorie D – Dospělí

libovolná posádka, věk neomezeně

libovolná takeláž, max. 7 m² plachet, povinná schopnost snížit na 5 m², libovolný balon

Kategorie V – Volná

libovolná posádka, věk neomezeně

libovolná takeláž, max. 12 m² plachet, povinná schopnost snížit na 10 a 7 m², libovolný balon

2.2. Třída OPEN – jiné skautské plavidlo

Jakákoli skautská (v majetku skauta, oddílu nebo přístavu) plachetnice.

Kategorie OŽ – plachetnice Optimist, Kadet, RS Feva – žáci do 15 let

Kategorie OT – libovolná třídová plachetnice podle seznamu ČSJ

Kategorie ON – libovolná netřídová plachetnice

2.3. Obecná pravidla

Aby mohla být kategorie realizována, musí se jí zúčastnit minimálně 5 plavidel ze 2 různých přístavů. Při menším počtu lodí mohou být tyto lodě sloučeny s vyšší kategorií.

V případě vyššího počtu srovnatelných plavidel může být vypsána další kategorie ve třídě OPEN.

Věk je určen ročníkem narození, (např. věk určený do 11 let = nesmí mít 12. narozeniny v roce závodu = pro závod v roce 2017 závodí ročníky narozené v roce 2006 a mladší).

3. Vybavení soutěžících

Vybavení posádek musí zaručovat jejich bezpečnou plavbu.

Vesty – všechni soutěžící musejí být na všech závodech povinně vybaveni plovacími vestami (plovací vesta musí být certifikovaná s potvrzením o shodě pro použití pro vodácký sport nebo vztahem minimálně 60 N). Závodník nesmí z vesty vypadávat a vesta musí mít pevná ramínka, aby bylo možné za ně při záchráně vytáhnout závodníka z vody. Plovací vesty musejí mít soutěžící nasazeny a řádně připevněny již při příchodu na start, mají je na sobě po celou dobu závodu a mohou je odložit až po vystoupení z lodi na břeh. Sundání vesty na vodě je trestáno diskvalifikací posádky. Vesty je nutno nasadit i pro případ manipulace s lodí na vodě mimo závod.

4. Vybavení lodí

Vybavení musí zaručovat bezpečnou plavbu a případnou možnost samozáchrany.

Pádla – všechny lodě musejí být vybaveny minimálně dvěma pádly nebo vesly, výjimku tvoří jednoposádkové lodě (jedno pádlo).

Úvazové lano – všechny lodě musejí mít připevněno úvazové lano min. tloušťky 8 mm a min. délky 5 m.

Vylévačka – všechny lodě musejí mít dostatečně velkou vylévačku (pro pramice nestačí 2l PET lahev), která musí být připevněna k lodi provázkem dostatečně dlouhým, umožňujícím vylévání vody z lodě.

Číselné označení – všechny lodě musejí mít číselné označení lodě viditelně umístěné na plachtě.

Vlajky – pro lepší rozlišení lodí na trati rozhodčími, ale i diváky, se doporučuje označit každou loď vlajkou přístavu nebo oddílu.

5. Technická přejímka

Technická přejímka probíhá před startem závodů, kontroluje se vybavení lodi a posádky. Jury zkонтroluje vybavení lodi a posádky, trup a oplachtění lodí podle toho, do jaké třídy a kategorie jsou zařazeny.

Za předepsané vybavení lodi, její stav a vybavení posádky během všech rozjízděk zodpovídá ten, kdo loď do závodu přihlásil. Tento člověk se nazývá „správce“ (obvykle to je kapitán oddílu, vlastník lodi, apod.). Jméno správce a kontakt na něj (jméno, email, mobil) musejí být uvedeny v přihlášce.

Pokud se zjistí technické nedostatky při přejímce lodi, resp. nedostatky ve vybavení závodníků, tyto musejí být neprodleně odstraněny. Loď, jež svým stavem vykazuje nedostatky, příp. pokud nedostatky vykazuje její vybavení nebo vybavení její posádky, nesmí být připuštěna ke startu.

Pokud se zjistí v průběhu závodu technické nedostatky lodi, resp. vybavení závodníků nebo lodi, jsou tyto nedostatky trestány diskvalifikací.

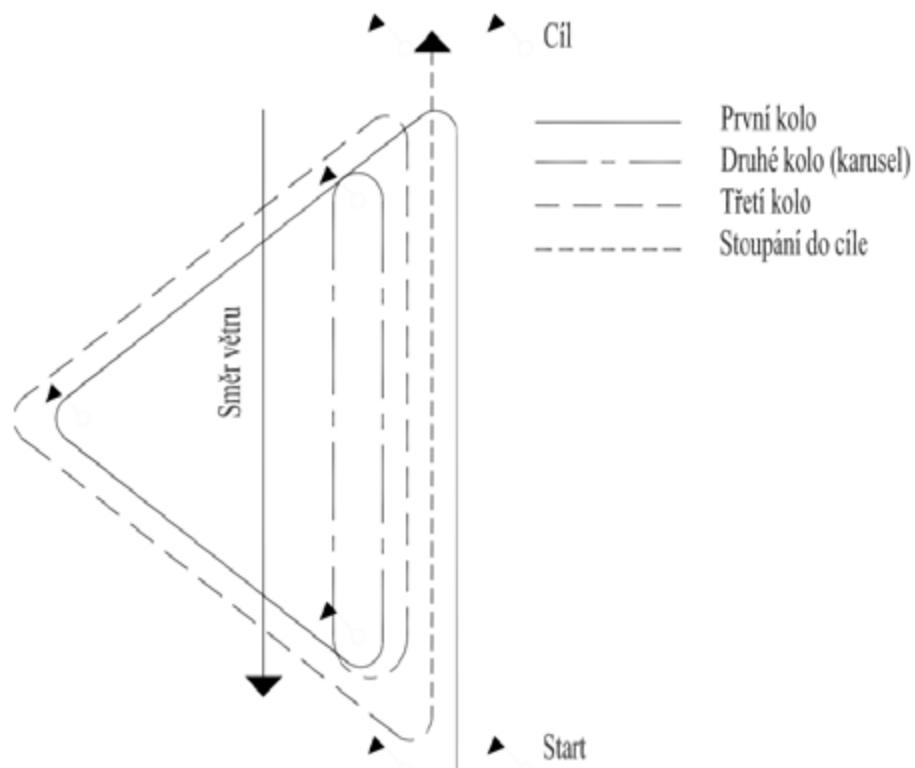
6. Tratě

Oba závody se jedou na specifických tratích. Dodržení charakteru tratí oba závody odliší a vtiskne jim specifický ráz. Tratě se pro oba závody vytyčují bójkami či jiným vhodným způsobem.

6.1. Trať mistrovství vodních skautů v jachtingu

Mistrovství se jede jako okruhový závod. Kromě startovní a cílové čáry je závodní trať vymezena třemi značkami – bójemi – návětrnou, závětrnou a boční (viz obrázek).

Velikost a poloha trojúhelníku se volí především podle místních podmínek, využitelné a sledovatelné vodní plochy, síly a směru větru apod. Tvar trati je patrný z přiloženého náčrtu.

Pro vyznačení trati je potřeba 5-7 bójek. Dvě pro vyznačení startovní čáry, dvě pro vyznačení cílové čáry (start a cíl mohou být sloučeny) a tři pro vyznačení bodů obratu na trati. Bójky je možno nahradit zakotvenými loděmi rozhodčích. Na každé z otočných bójek je doporučenějméně 1

rozhodčí, na startovní a cílové čáře minimálně 2 rozhodčí. Počet kol se vypisuje pro jednotlivé věkové kategorie.

6.2. Modrá stuha HKVS

Trať Modré stuhy HKVS se volí podle místních podmínek v délce cca 4 – 12 km. Na trati je umísťena jedna otočná značka a společná startovní a cílová čára. Na vyznačení trati je potřeba tří bójek, dvě pro vyznačení společné startovní a cílové čáry a jedna pro označení obrátky.

7. Rozjíždky

7.1. Mistrovství republiky vodních skautů v jachtingu

Podle počtu účastníků v jednotlivých třídách a kategoriích se závod dělí na samostatné rozjíždky podle kategorií. V rámci kategorií a lodních tříd je možno startovat ve společných rozjíždkách, ale ty jsou samostatně hodnoceny. V jednotlivých kategoriích se, pokud to čas, schopnosti soutěžících a přírodní podmínky dovolí, jede více rozjížděk.

O systému rozjížděk rozhodne jury podle místních podmínek, především podle velikosti trati, síly větru v době konání závodu a počtu přihlášených lodí v jednotlivých třídách.

Pokud se jede více rozjížděk než jedna, může jury rozhodnout o ukončení rozjíždky po projetí alespoň vítězné lodi rozjíždky cílem. Ostatní lodě jsou klasifikovány podle umístění na trati.

V rozjíždkách se určuje pořadí, které se z jednotlivých rozjížděk po skončení závodu sečtou. Kdo obdrží nejnižší počet bodů, vítězí. Pokud se odjede více rozjížděk než tři, nejhorší výsledek se škrátá. Pokud dojde k rovnosti bodů, rozhodne mezi těmi, kteří dosáhli stejného výsledku, dodatková tabulka, ve které se započítají všechny výsledky. Pokud dojde i tak k rovnosti bodů, je lepší ta loď, která obsadila lepší místo v poslední rozjíždce, kde lodě neobsadily společné umístění.

V cíli rozjíždky se stanovuje pořadí jednotlivých lodí, čas se neurčuje.

Lodě, které nedokončí rozjíždku, se umístí na společném posledním místě (např. při čtrnácti klasifikovaných lodích na čtrnáctém místě, i když před nimi nemusí být některá místa obsazena).

Lodě, které byly diskvalifikovány, do dalších rozjížděk nastupují, ale umístí se na společném posledním místě, které vychází z počtu celkem přihlášených lodí do závodu (např. pokud do závodu bylo přihlášeno 18 lodí, jedna vůbec nenastoupila na start, jedna neodstartovala a dvě byly diskvalifikovány, pak prvních osm lodí bude umístěno na prvním až osmém místě, lodě, které nedokončily před uplynutím limitu, budou na společném čtrnáctém místě a lodě diskvalifikované, nenastoupivší a neodstartovavší na společném osmnáctém místě).

7.2. Modrá stuha HKVS

Jede se jeden společný závod pro všechny kategorie vyjma Q (vlčata a žabičky nesmějí jet samy). V cíli závodu se stanovuje pořadí jednotlivých lodí, čas se neurčuje. Po skončení závodu jsou vyhodnocena zvlášť pořadí celkové a dále pro skautské třídrové lodě do 7 m^2 a nad 7 m^2 , věkové kategorie se nerozlišují. Propůjčují se tyto trofeje: Modrá stuha HKVS, Štítek konstruktérů, Modrá stužka.

7.3. Pohyb na trati

Pohyb na trati ve vztahu k ostatním účastníkům plavebního provozu se řídí vždy Pravidly plavebního provozu, z něhož mohou být pro závod poskytnuty určité výjimky. Dále je nutno dodržovat ustanovení těchto pravidel.

8. Start, cíl a plavba na trati

Způsob startu, projetí cíle a pohyb na trati se řídí dokumentem ČSJ „Závodní pravidla jachtingu CZE“. Důraz se klade především na správné odstartování, správné projetí cílem, dodržení trati a korektní chování vůči ostatním účastníkům závodu. Výklad těchto základních pravidel je vždy proveden před startem závodu (to se týká především práva jízdy, vyznačení trati, které nemusí být zcela standardní a platnosti projetí startem a cílem).

Lodě jsou vpuštěny na trať minimálně 10 min před startem závodu.

Start je ohlašován akustickým signálem a případně zároveň vlajkou na vlajkovém stožáru startovní lodě. První signál je přípravný 5 min před startem (od tohoto okamžiku se nesmí používat pádla), druhý signál je 1 min před startem. Třetí signál označuje vlastní okamžik startu. S každým signálem je doporučeno vyvěsit příslušnou vlajku (vlajky). Platně projede startem ta loď, která po odeznění startovního signálu přetne startovní čáru v prostoru mezi bójkami správným směrem. Platnost startu potvrzuje rozhodčí do zápisu. Cílem projede platně ta loď, která protne cílovou čáru mezi bójemi správným směrem po korektním absolvování celé trati. Bóje, které vyznačují trať, se musí míjet vždy stejným bokem lodě. Kterým bokem se bójky míjejí, určí hlavní rozhodčí závodu.

9. Diskvalifikace a tresty za porušení pravidel

O dodatečných trestech za porušení pravidel rozhoduje jury. Vzhledem k povaze závodu lze uložit pouze tresty posunu v pořadí, případně diskvalifikace.

Za nedodržení trati je možné uložit pouze trest diskvalifikace. To se týká i nesprávného přetnutí startovní, případně i cílové čáry. Zvláště v závodech na trojúhelníku musí rozhodčí pečlivě sledovat počet odjetých kol. Z tohoto důvodu je nutné, aby všechny lodi měly plachty označené čísly. Nesprávné projetí startem nebo cílem může samozřejmě závodník odčinit opětovným pokusem. Závodník může odčinit některá svoje provinění proti pravidlům přímo v závodě alternativními tresty. Pokud dojde k dotyku bóje nebo soupeřovy lodi, která je v právu jízdy, odpluje provinivší se loď ihned, mimo trasu závodu vykoná obrátku o 360°. Pokud dojde i přes vykonání alternativního trestu k protestu, může jury rozhodnout o další penalizaci provinivší se lodi.

10. Protesty

Protesty se podávají v období, které začíná dojetím poslední klasifikované posádky do cíle (nepočítají se posádky z různých důvodů neklasifikované, nebo diskvalifikované) a trvá půl hodiny. Začátek období pro podání protestů vyhlašuje hlavní rozhodčí.

Při podání protestu je nutno složit zálohu ve výši 50,- Kč, která se v případě kladného vyřízení protestu vrací.

Protest podává kormidelník lodi, v jejíž prospěch by mělo být po protestu rozhodnuto. U kategorií vlčata, žabičky, skauti a skautky podává protest společně kormidelník lodi s dospělým činovníkem svého oddílu.

Protesty se týkají pouze porušení pravidel, případně porušení ustanovení Pravidel plavebního provozu. Protest řeší jury závodu po vyslechnutí všech stran zainteresovaných v protestu na základě pravidel. Pokud byla situace řešená protestem sledována i rozhodčím, bere se zřetel především na výpověď rozhodčího. Poklesky jiných soutěžících mimo rámec pravidel ale v rámci skautské cti nelze protestem řešit.

11. Trofeje

11.1. Mistr republiky vodních skautů v jachtingu

Titul získávají vítězné posádky jednotlivých kategorií třírových skautských lodí závodu Mistrovství republiky vodních skautů v jachtingu.

11.2. Modrá stuha HKVS

Právo nosit Modrou stuhu získává loď, která zvítězí v absolutním pořadí závodu o Modrou stuhu HKVS.

11.3. Modrá stužka

Trofej získává třírová skautská loď do 7 m² plachet, která se nejlépe umístila v závodě o Modrou stuhu HKVS.

11.4. Štít konstruktérů

Trofej získává třírová skautská loď, která se nejlépe umístila v závodě o Modrou stuhu HKVS.

11.5. Pramice Skare

Trofej získává oplachtěná třírová skautská loď, která se umístila nejlépe v součtu umístění ze všech rozjízděk, ve všech kategoriích Mistrovství a Modré stužky.

11.6. Cenu útěchy

Vyhodnotí jury a získává ji nejzoufalejší, ale plavby schopné plavidlo, předvedené na Skare (přihlášené a účastné některého závodu). Cena se uděluje za odvahu přijet na Skare a plout pod plachtami.

PROPOZICE ZÁVODŮ O POHÁR PŘÍSTAVŮ 2018

V roce 2018 se o Pohár přístavů pojede jako seriál závodů v pádlovacích i plachetních závodech na skautské pramici P550 (www.poharpristavu.scouting.cz)

SKUTSKÉ REGATY

1. Skare – MRVS (bez MS), Seč, 27. 4. – 1. 5. 2018
2. Sindibád race – Orlická přehrada, 18.–20. 5. 2018
3. Pohár jižních Čech – Lipno, 8. 6. 2018 (v rámci výběrové aktivity Navigamu)
4. VikingRace – Křetínka u Letovic, 14.–16. 9. 2018
5. Jablonecká Regata – Jablonec nad Nisou, 6. 10. 2018

SKAUTSKÁ PÁDLA

1. Kotorský závod – Liberec, 13. 5. 2018
2. BsB regata – Bandýs nad Labem, 26. 5. 2018
3. Meandry, mimoňské pádlo – Mimoň, 2. 6. 2018
4. Přes tři jezy – Praha, 28. 9. 2018
5. Orlický pětitriatlon – Hradec Králové 13. 10. 2018

Propozice seriálu závodů o Pohár přístavů:

1. Každé z regat a závodu o Pohár přístavů se může účastnit samostatně přístav/středisko nebo oddíl. Hodnoti se soutěží na P550 v kategoriích vlčat nebo žabiček, skautů nebo skautek a roverů nebo rangers do 18 let.

2. Hodnotí se výsledky 3 regat a závodů, další regata/y nebo závod/y se ty s nejhorším umístěním škrťají. Příklad – pokud bude v seriálu 5 závodů v pádlování, 2 nejhorší (nebo neúčast) se škrťají. Pokud bude výsledný součet bodů stejný, započítává se čtvrtá, případně pátá regata a závod.

3. V jednotlivých závodech nebo regatách se hodnotí pouze nejlepší umístění přístavu v každé z kategorii.

4. V jednotlivých závodech nebo regatách se hodnotí vždy prvních 10 umístění (10-1 bod) v každé z kategorii. Pokud pojede méně posádek v kategorii nebo závodu, počítají se body od nejhorší – 1 bod.

5. Pro Pohár přístavů se sečtou 3 nejlepší výsledky v jednotlivých kategoriích regaty nebo závodu a škrťá se 1 nejhorší výsledek (nebo neobsazená kategorie) z vypsaných plachetních regat a závodů v pádlování. Příklad – budou vypsány 3 kategorie – vlčat nebo žabiček, skautů nebo skautek a roverů nebo rangers do 18 let, tak se 1 nejhorší výsledek (nebo neobsazená kategorie) přístavu škrťá.

6. V závodech, např. Přes tři jezy, se hodnotí dívčí posádky, pokud jsou v závodě vypsány, samostatně. Pokud jedou v závodě chlapeci i dívčí kategorie samostatně (například Přes tři jezy), počítá se přístavu ta posádka s lepším umístěním v dané kategorii (budto dívčí nebo chlapec).

Ceny a odměny

1. Pohár přístavů – získává ten přístav/středisko, které získá v součtu 3 nejlepších hodnocení z plachetních a 3 nejlepších hodnocení z pádlovacích závodů ve všech kategoriích (vlčata/žabičky, skautky/skauti nebo, rangers/roveři) Hlavní cenou bude putovní pohár přístavů, plaketa + bonus, dopis – gratulace hlavního kapitána VS starostovi města vítězného přístavu/střediska.

2. Stuhu HKVS – získává ten přístav/středisko, které v některé z kategorií (vlčata/žabičky, skautky/skauti nebo, rangers/roveři) v součtu 3 nejlepších hodnocení z plachetních a 3 nejlepších hodnocení z pádlovacích závodů. Hlavní cenou bude stuha pro vítěznou posádku v každé kategorii závodů v poháru přístavů.

3. Plaketu plachetních regat – získá nejúspěšnější přístav/středisko v jachetních závodech. Hlavní cenou bude plaketa pro nejlepší přístav/středisko v plachetních závodech.

4. Plaketu pádlovacích závodů – získá nejúspěšnější přístav/středisko v závodech v pádlování. Hlavní cenou bude plaketa pro nejlepší přístav/středisko v pádlovacích závodech.

Účast v seriálu o Pohár přístavů – do poháru se nemusíte hlásit. Do hodnocení budete zařazeni po přihlášení a absolvování některé z regat nebo závodu v roce 2018.

Zařazení závodu do seriálu o Pohár přístavů

Pokud byste měli zájem nahlásit váš závod nebo regatu do seriálu závodů na rok 2019, neváhejte napsat a váš závod může být také zařazen. Uzávěrka bude 31. 12. 2018. Kontakt na pořadatele: Olda – Oldřich Pešina, tel. 721 585 783, e-mail. olda.p@centrum.cz